

1977

Årsredovisning

Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA

Koncernens organisation

KONCERNLEDNING

*Bo Rydin, VD i SCA
Kjell Brändström, VDs stf i SCA
Tore Daun, VD i Mölnlycke AB*

STABSENHETER INOM MODERBOLAGET

*FINANSIERING
B Schéle*

*EKONOMI
J Blomberg*

*JURIDIK
OCH FASTIGHETER
E-G Burman*

*SEKRETARIAT
OCH
INFORMATION
B Haslum*

DIVISIONER INOM MODERBOLAGET

*EMBALLAGE
A G Carlberg*

*TRYCKPAPPER
B Norberg*

*CELLULOSA o KRAFTPAPPER
T Knutsson*

*TRÄPRODUKTER
K E Nordström*

*SKOG
C Jähkel*

DOTTERBOLAG*

*MÖLNLYCKE AB
T Daun*

*BÅLFORSENS KRAFT AB
B Möller*

*SUNDS AB
J-E Bladh*

*SCA SHIPPING AB
B Nordenö*

*SCA TEKNIK AB
J-S Enander*

SERVICEENHETER INOM MODERBOLAGET

*REDOVISNING OCH
SKATTER*

DATA

INKÖP

PERSONAL

*ADMINISTRATIV
SERVICE OCH
ORGANISATION*

FÖRSÄLJNINGSBOLAG FÖR SKOGSPRODUKTER

*Svenska Cellulosa (UK) Ltd.
London*

*Svenska Cellulosa (France)
Paris*

*Svenska Cellulosa Nederland
Amsterdam*

*Svenska Cellulosa GmbH
Hamburg*

*Svenska Cellulosa Italiana
Genua*

*I denna översikt har ej medtagits de dotterbolag, som organisatoriskt ingår i moderbolagets divisioner.

Innehåll

SCA-koncernen 1977	1
Förädlingsvärde	2
Koncernöversikt samt moderbolagets förvaltningsberättelse	3
Skogsbruk och skogsindustri	7
Förpackningsföretagen	19
Mölnlycke-gruppen	21
Sunds-gruppen	25
Bålforsens Kraft AB, BÅKAB	28
Koncernens resultaträkning	29
Koncernens balansräkning	30
Finansierings- och likviditetsanalys	32
Moderbolagets resultaträkning	33
Moderbolagets balansräkning	34
Innehav av aktier och andelar	36
Bokslutskommentar	38
Förslag till vinstdisposition	43
Personal och löner	44
Revisionsberättelse	45
Bolagsstämma	45
Flerårsöversikt för koncernen	46
Särskilda artiklar	
Skogsutredningen	15
Arbetsmiljöfondens användning	18
Svensk skogsindustris dollarberoende — av Bo Rydin	47

Inlagan i årsredovisningen är tryckt i rull-
offset på Matfors M/F Magazine Paper, 70 g,
tillverkat vid SCA Matfors pappersbruk.

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma hålls i Industri-
huset, Storgatan 19, Stockholm,
onsdagen den 31 maj 1978, kl. 16.30.

Beträffande anmälan m m hänvisas till
sidan 45.

Denna årsredovisning finns även i engelsk
version.

Styrelse och revisorer

SCAs STYRELSE

TORE BROWALDH, Stockholm, ordförande, f 1917, tekn doktor, v. styrelseordförande i Handelsbanken.

SIGVARD ANDO, Stockholm, f 1928, VD i AB Custos.

KJELL BRÄNDSTRÖM, Sundsvall, f 1931, vVD och VDs ställföreträdare i SCA

GUNNAR DAHLSTEN, Göteborg, f 1927, VD i Svenska Tändsticks AB

TORE DAUN, Askim, f 1929, VD i Mölnlycke AB

PER EKSTRÖM, Göteborg, f 1915, styrelseordförande i Svenska Varv AB

ROBERT FRANCKE, Flen, f 1923, äger Stäringe egendom och Stäringe AB.

DAG JONSSON, Sundsvall, f 1919, verkmästare vid SCA Matfors pappersbruk, representerar SIF- och SALF-an slutna anställda.

PER LINDBERG, Stockholm, f 1923, VD i AB Industrivärden.

BO RYDIN, Sundsvall, f 1932, VD i SCA.

HOLGER RÅDSTRÖM, Sundsvall, f 1924, verkstadsarbetare vid SCA Ortvikens pappersbruk, representerar LO-an slutna anställda.

STEN WÄHLIN, Stockholm, f 1914, generallöjtnant, f d generaldirektör och chef för Försvarets Materielverk.

Suppleanter:

NILS FROMM, Sundsvall, f 1933, försäljningschef vid SCAs Tryckpappersdivision, representerar SIF- och SALF-an slutna anställda.

BÖRJE NILSSON, Munksund, f 1939, elektriker vid SCA Munksunds pappersbruk, representerar LO-an slutna anställda.

Styrelsens sekreterare

BERTIL HASLUM, Sundsvall, f 1917, jur kand, direktör SCA, chef för stabsenheten Sekretariat och Information.

Revisorer

Aukt revisorn C O DAHL, Stockholm

Aukt revisorn REINHOLD GEIJER, Sundsvall

Aukt revisorn TORE HENCKEL, Stockholm

Suppleanter:

Aukt revisorn JAN JOHANSON, Sundsvall

Aukt revisorn C H WITT, Stockholm

Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA

SCA-koncernen 1977

Omsättning: 4.598 Mkr, en ökning med 11 %.

Resultat: 337 Mkr, en minskning med 32 %.

Räntabilitet: 9 % (få 13 %).

Vinst per aktie: 29 kr (40 kr).

Investeringar: I fastigheter och anläggningar 300 (420) Mkr, i aktier och värdepapper 63 (100) Mkr.

Antal anställda: 15.937 (16.302).

Utdelning: Styrelsen föreslår 10 kr/aktie (10 kr).

Förädlingsvärde

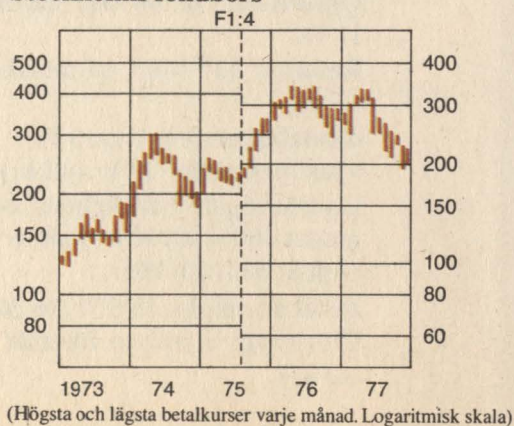
Förädlingsvärde (Mkr)	1977	1976
Försäljning och övriga rörelseintäkter	4,649	4,177
Finansiella intäkter och extraordinära poster	80	96
	<u>4,729</u>	<u>4,273</u>
Rörelsens kostnader exkl. löner	3,276	2,701
Förädlingsvärde	1,453	1,572

Fördelning av förädlingsvärde

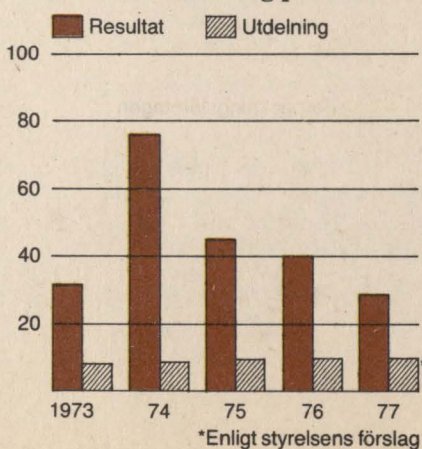
	mkr	%	mkr	%
Till anställda	824	57	776	49
Till långivare	135	9	119	8
Till aktieägare	60	4	60	4
Till stat och kommun	62	4	80	5
Kvar i företaget för fortsatt utveckling ¹⁾	372	26	537	34
	<u>1,453</u>	<u>100</u>	<u>1,572</u>	<u>100</u>

1) Investeringar i anläggningar, aktier och rörelsekapital uppgick 1977 till 577 milj. kr (f.å. 656). Investeringarna översteg sålunda kvarhållna medel med 205 milj. kr (f.å. 119). Detta belopp täckes till största delen med långfristig upplåning.

Kursutvecklingen för SCA, Stockholms fondbörs

Resultat och utdelning per aktie

Koncernöversikt

Koncernens omsättning och resultat

Koncernens omsättning uppgick till 4.598 (f å 4.153) Mkr. Värdet av leveranser till kunder utanför Sverige utgjorde 67 (66) % av omsättningen.

Efter avskrivningar enligt plan, utdelningar och övriga finansiella poster kvarstår före extraordinära poster, bokslutsdispositioner och skatter ett överskott av 337 (497) Mkr. Koncernens nettovinst redovisas med 125 (101) Mkr. Vinsten per aktie inklusive SCAs andel av ej utdelat resultat i fyra intresseföretag, Obbola Linerboard AB, Colon Emballage A/S och AB Bahco i vilka SCAs andel uppgår till mer än 25 % samt Smurfit-SCA B.V., i vilket SCA enligt en under 1978 träffad överenskommelse har andel i vinsten från 1 augusti 1977, utgör 29 (40) kr.

Resultatet påverkades i negativ riktning av låg leveransvolym och sjunkande priser för flera skogsindustriprodukter. Prissänkningarna initierades främst av de nordamerikanska konkurrenterna, som framför allt i början av året hade en avsevärd kostnadsfördel jämfört med de svenska tillverkarna.

Rörelseresultatet för koncernens skogsbruk och skogsindustri sjönk till en otillfredsställande låg nivå. Att det samlade resultatet likväl blev positivt för denna rörelsegrupp kan främst tillskrivas en gynnsam produkt-sammansättning i förening med att tillverk-

ningen i de flesta fall sker i stora och rationella enheter.

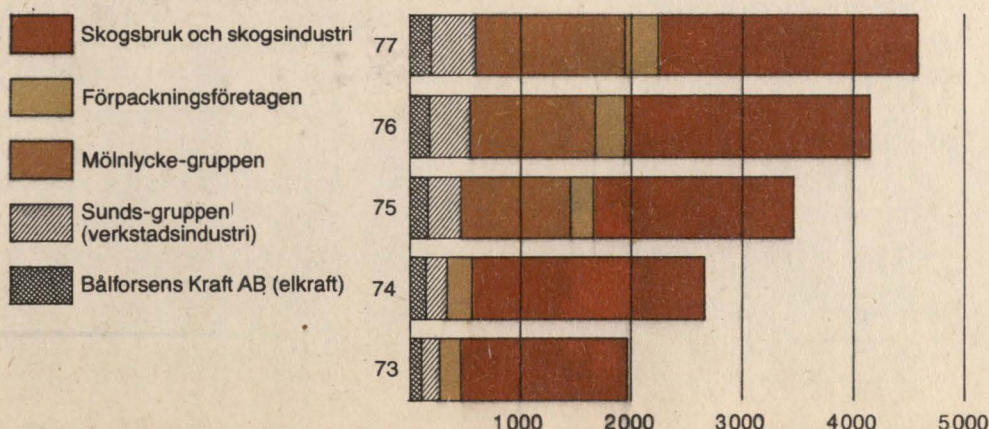
Utvecklingen för tidningspapper och trävaror var förhållandevis god. Andelen avsalumassa, vilken produkt för närvarande har särskilda svårigheter, är liten. Den genom prisfall starkt försämrade lönsamheten för kraftliner motverkades i koncernens resultat delvis av att en betydande del av kraftlinerproduktionen med tillfredsställande lönsamhet vidareförädlades till wellpapp i egna och delägda wellpappfabriker.

Resultatet påverkades också i positiv riktning av något högre uttag än normalt ur SCAs egna skogar. Detta möjliggjordes av lägre avverkningar än normalt under tidigare år, framför allt 1975, då planerad avverkningsvolym inte uppnåddes på grund av skogsarbetarstrejken. Avverkningsförhållandena under senare delen av 1977 var också gynnsamma.

Ytterligare ett förhållande som motverkade resultatförsämringen för rörelsegruppen skogsbruk och skogsindustri var att den svenska skogsindustrins kostnadsnackdel i förhållande till den nordamerikanska reducerades genom de två devalveringarna av den svenska kronan.

Även de övriga rörelsegrupperna redovisade av olika skäl sämre resultat 1977 än 1976. För Mölnlyckes del skedde en omläggning av strategin på ett par av de större marknaderna i Europa, vilket beräknas leda till betydande resultatförbättringar under kommande år.

SCA-koncernens omsättning 1973-1977 (Mkr)

BÅKABs resultat påverkades negativt av att vattentillgången i de norrländska älvarna var lägre än normalt. Sunds slutligen påverkades av minskad orderingång från den europeiska skogsindustrin och senareläggning av order.

Utsikter för 1978

Den under 1977 successivt sjunkande prisnivån för flertalet skogsindustriprodukter liksom kostnadsökningarna kommer att slå igenom med full effekt under 1978. Sker ingen förbättring kommer detta att leda till att resultatet för skogsbruk och skogsindustri försämrats så mycket, att denna rörelsegren går med förlust. Å andra sidan är det möjligt, att prishöjningar och ökade försäljningsvolymen kan uppnås under andra halvåret och leda till ett gynnsammare resultat. För detta talar bl a de prishöjningar som i början av 1978 skett i USA på flera produkter. De prisförbättringar, som skulle kunna uppnås på den europeiska marknaden, kan emellertid komma att motverkas av en sänkning av kursen på den amerikanska och den kanadensiska dollarn. Denna är av avgörande betydelse för det pris SCA erhåller för flera av huvudprodukterna.

Övriga rörelsegrenar väntas ge tillfredsställande resultat. För Sunds del förutses detta bli oförändrat i förhållande till 1977. För Mölnlycke och — vid normal vattentillgång — för BÅKAB bör betydande lönsamhetsförbättringar kunna uppnås. Det är emellertid inte sannolikt, att resultatförbättringarna för

Mölnlycke och BÅKAB kan uppväga resultatförsämringen för skog och skogsindustri.

Investeringar i fastigheter och anläggningar

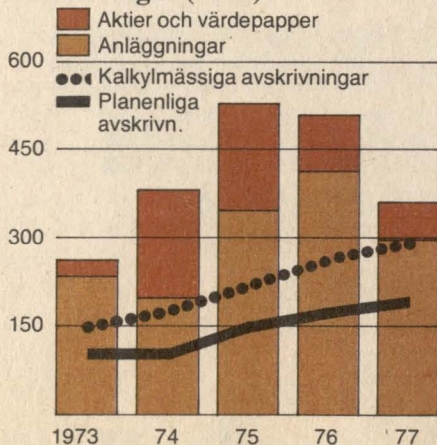
Investeringarna i fastigheter och anläggningar uppgick till 299 (420) Mkr. Större projekt redovisas i avsnitten för koncernens huvudgrupper. För 1978 förutses en något större investeringsvolym. Ökningen beror framför allt på att flera kraftverksbyggen beräknas bli påbörjade under året.

Förvärv och försäljningar av aktier

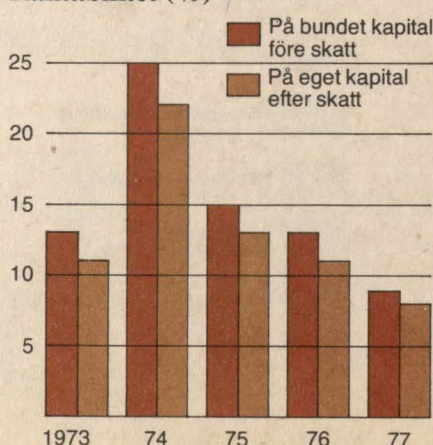
Efter att under 1977 dels ha förvärvat 45.835 aktier i AB Bahco, dels ha deltagit i bolagets nyemission är SCAs andel av Bahcos aktiekapital 44,3 %. Bahcos resultat före extraordinära poster uppgick 1977 till 43,9 (44,0) Mkr. Föreslagen utdelning är 10 (10) kr per aktie.

Enligt en mellan SCA och Jefferson Smurfit Group träffad överenskommelse har SCA 1978 förvärvat 49 % av aktierna i det nederländska holdingbolaget Smurfit-SCA B. V. Detta bolag är moderbolag för de företag i Irland och Storbritannien, som driver Jefferson Smurfits hittillsvarande wellpapprörelse. Enligt överenskommelsen blir SCA delaktig i bolagets resultat från den 1 augusti 1977. Betalning och överlåtelse av aktierna beräknas komma att ske i maj 1978.

Investeringar (Mkr)

Räntabilitet (%)

SCAs dotterföretag Papeteries Léon Clergeau S.A. förvärvade 80 % av aktierna i ett franskt wellpappföretag. En närmare redogörelse för detta förvärv och för förvärvet av andelen i Smurfit-SCA B. V. lämnas i avsnittet om förpackningsföretagen.

Mölnlycke träffade avtal med Bowater/Scott om samarbete i ett till lika delar ägt företag i Storbritannien. I samband med att ett avtal om samarbete träffades mellan Mölnlycke och det franska företaget Béghin-Say S.A. angående tillverkning och försäljning av vissa av Mölnlyckes konsumentprodukter i Frankrike, förvärvade SCA 85 % av aktiekapitalet i det franska företaget Compagnie Européenne d'Industrie Sucrière (CEIS), vars enda tillgång är 105.000 aktier i Béghin-Say. En närmare redogörelse för innebörden av avtalen med Bowater/Scott och Béghin-Say lämnas i avsnittet om Mölnlyckes verksamhet.

Aktieinnehavet i Papierwerke Waldhof-Aschaffenburg AG (PWA) sänktes under året genom försäljning av aktier. SCAs andel i PWA var vid årets slut 13,6 %. Enligt överenskommelse med övriga större aktieägare, Bayerische Hypotheken- und Wechsel-Bank och Landesanstalt für Aufbaufinanzierung, skall SCAs andel nedbringas till ca 11 %. I mars 1978 var andelen 12,2 %. Bakgrunden till att SCA minskar sitt intresse i PWA är bl a att den för SCA viktiga wellpappproduktionen numera bedrivs i ett särskilt bolag, vilket till 50 % ägs av SCA och till 50 % av PWA.

SCAs engagemang i det spanska cellulos- och wellpappföretaget Papelera Navarra S.A. upphörde under året genom försäljning av samtliga återstående aktier.

Finansiering och likviditet

I september tog BÅKAB upp ett 20-årigt obligationslån om 75 Mkr. Årets långsiktiga nettoupplåning uppgick till 183 Mkr. I detta belopp ingår uppvärdering av utländska lån på grund av växelkursförändringar. Alla förvärv av aktier i utländska företag har finansierats utomlands.

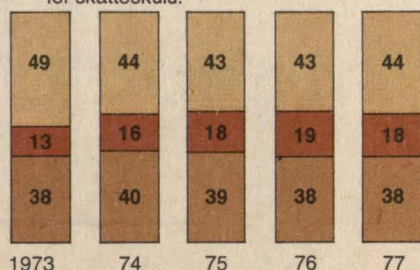
Koncernens likviditet är god.

Valutaförändringarna

Sveriges utträde ur den sk valutaormen i augusti 1977 och den därvid genomförda devalveringen av den svenska kronan med 10 % innebar en förbättring av den svenska exportindustrins konkurrensförmåga. Värdestegringen i kronor räknat på de för skogsindustrin betydelsefulla valutorna USA-dollar och Kanada-dollar blev emellertid inte tillräcklig för att den svenska skogsindustrins hela produktsortiment skulle få en med Nordamerika jämförbar konkurrenskraft. För att ett sådant jämviktsläge skulle ha uppnåtts för t ex pappersmassa hade, enligt SCAs bedömning, USA-dollar behövt få ett värde av ca kr 5:25, att jämföra med kr 4:85 som blev värdet efter devalveringen i augusti.

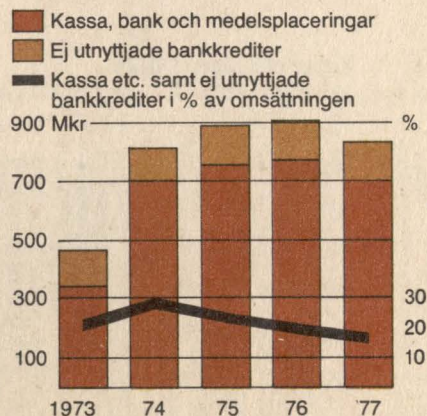
Soliditet

- Kortfristiga och långfristiga skulder
- Skatteskuld (=50%) i särskilt avsatta medel och reserv i anläggningar
- Redovisat eget kapital och särskilt avsatta medel jämte reserver efter avdrag för skatteskuld.

% av justerad balansomslutning

Likviditet

Under hösten 1977 och första kvartalet 1978 har USA-dollar och Kanada-dollar successivt försvagats. Denna kursnedgång har absorberat närmare hälften av den förbättring som devalveringen gav. Detta är delvis en följd av att kronans värde numera relaterats till en skorg av valutor, som konstruerats med hänsyn till tyngden av olika valutor i svensk utrikeshandel som helhet. Det mycket starka beroende av de nordamerikanska valutorna som gäller för skogsindustrin har därvid icke kunnat komma till fullt uttryck.

Samtidigt som den svenska devalveringen stärkt exportindustrins konkurrenskraft har den haft den negativa följden, att kursförluster på den utländska upplåningen uppstått. I resultaträkningen har sådana förluster redovisats med 14 Mkr under rubriken "Andra finansiella poster" och med 38 Mkr bland de extraordinära kostnaderna. Dessa kursförluster motsvaras emellertid av värdestegringar på utländska anläggningstillgångar som enligt gällande regler ej kan komma till redovisningsmässigt uttryck.

Personal

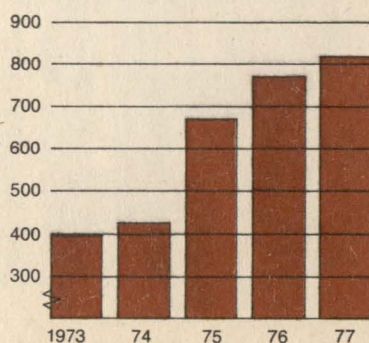
Antal anställda i Sverige och i utlandet var:

Sverige	1977	1976
Medeltal anställda	10.991	11.500
Antal kommuner	34	33

Utlandet

Medeltal anställda	4.946	4.802
Antal länder	17	16

Utbetalda löner (Mkr)

En specifikation över kommuner och länder samt antal anställda finns på sidan 44.

Till moderbolagets styrelse och till koncernledningen utbetalades i löner och ersättningar 2,1 Mkr. Löner till övriga uppgick till 821,8 Mkr. En specifikation över utbetalda löner i utlandet finns på sidan 44.

MODERBOLAGETS FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Medeltalet anställda i moderbolaget var 6.566 (7.042) fördelade på 14 (14) kommuner.

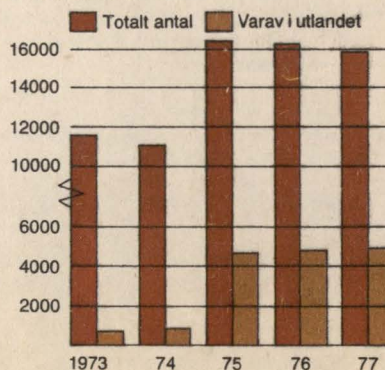
En specifikation över kommuner och antal anställda finns på sidan 44.

Löner och ersättningar till styrelse, verkställande direktör och vice verkställande direktörer uppgick till 1,6 Mkr. Löner till övriga uppgick till 363,6 Mkr. Lag- och avtalsbundna kostnader uppgick till 149,6 (134,5) Mkr.

Moderbolagets försäljningar till andra bolag inom koncernen uppgick till 136 Mkr, vilket var 6 % av moderbolagets fakturerade försäljning. Inköpen från andra bolag inom koncernen uppgick till 231 Mkr.

Styrelsens förslag till vinstdisposition återfinns på sidan 43.

Antal anställda

Skogsbruk och skogsindustri

Omsättning: 2.443 (f å 2.250) Mkr
Rörelseresultat: 181 (298) Mkr
Bundet kapital: 3.567 (3.228) Mkr¹⁾
Räntabilitet: 9 (12) %¹⁾

Skogsbruk och skogsindustri svarade 1977 för 51 % av koncernens omsättning. Verksamheten är organiserad i fem divisioner — fyra industridivisioner och en skogsdivision. För distributionen av skogsindustriprodukterna svarar SCA Shipping AB, medan SCA Teknik AB svarar för all central forskning och utveckling inom det skogsindustriella området.

Divisionerna och dotterbolagen leds av interna styrelser bestående av företrädare för koncernledningen, stabsenheterna och de anställda inom respektive division och dotterbolag. I vissa fall ingår också en representant för annan division eller annat dotterbolag. Ordförande i styrelserna för Tryckpappers- och Träproduktdivisionerna samt SCA Teknik är Bo Rydin, i styrelserna för Emballage-, Cellulosa- och kraftpappers- och Skogsdivisionerna Kjell Brändström samt i styrelsen för SCA Shipping Bertil Schéle.

1) Förklaring av använda begrepp, se bokslutskommentaren sid 38—43.

Division Emballage

Omsättning: 685 (f å 621) Mkr
Antal anställda: 1.575 (1.552)
Egna tillverkningsenheter: Munksunds pappersbruk samt sju wellpappfabriker i Sverige och Frankrike.

Divisionen administrerar dessutom koncernens intressen i Obbola Linerboard AB, Sverige (50 %), Zewawell AG & Co KG, PWA-Verpackungswerke, Västtyskland (50 %), Colon Emballage A/S, Danmark (50 %) samt fr o m 1978 Smurfit-SCA B. V., Nederländerna (49 %). Divisionens verksamhet omfattar såväl tillverkningen av kraftliner, som utgör ytskiktet i wellpapp, som tillverkningen av wellpapp och emballage tillverkat av wellpapp.

Redogörelse för verksamheten vid de hel- och delägda wellpappföretagen lämnas i avsnittet "Förpackningsföretagen" på sidan 19.

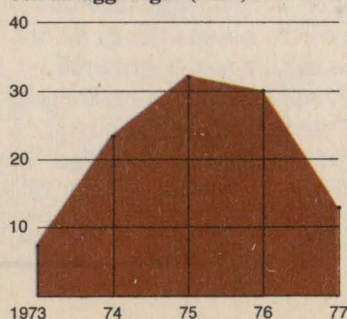
Kraftliner

Tillverkningen av kraftliner sker i två pappersbruk. Munksund, som är helägt, och Obbola, som till lika delar ägs av SCA och St. Regis Paper Company. Av Obbolas produktion disponerar de båda delägarna hälften vardera.

Munksund specialiserar sig på högre ytvikter, medan Obbola tillverkar de lägre. Båda enheterna gör oblekt kraftliner, som mark-

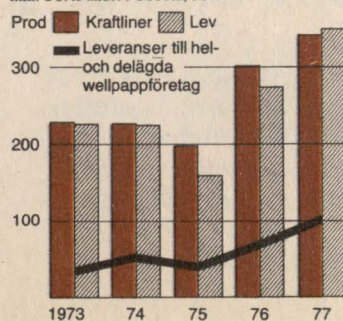
Emballagedivisionen

Investeringar i maskiner och anläggningar (Mkr)

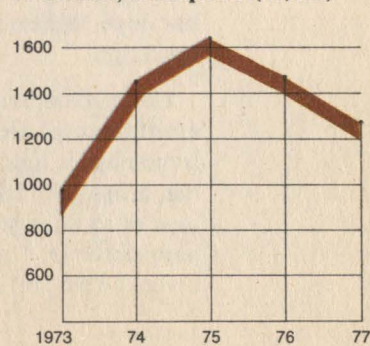
Produktion o leveranser (1 000 ton)

inkl. SCAs andel i Obbola, 50%

*incl. SCA's share in Obbola, 50%

Kraftliner, medelpriser (kr/ton)

nadsföres under namnet Nordliner och skeppas över SCA Shippings terminal i Umeå.

Västeuropa inklusive Skandinavien är huvudmarknaden. Hit går ca 85 % av SCAs produktion i Munksund och Obbola. Västeuropa är för sin försörjning med kraftlinor beroende av viss import, huvudsakligen från USA och Kanada. Av Västeuropas konsumtion av kraftlinor under 1977, ca 2,3 milj ton, importerades sålunda ca 0,8 milj ton. Konsumtionen i USA och Kanada uppgick till ca 12,0 milj ton, medan produktionen där var ca 13,4 milj ton. Nordamerika hade således en exportkapacitet förra året om ca 1,4 milj ton. Härav gick ca 0,7 milj ton till Väst-Europa.

Priset i Västeuropa påverkas starkt av efterfrågevariationer i USA. I tider med låg efterfrågan strävar de amerikanska tillverkarna efter att placera sina överskottskvantiteter på marknader utanför hemmamarknaden bl a på Västeuropa. Detta får till följd att kraftlinerpriserna på dessa marknader utsätts för press. Detta förhållande rådde under 1977 och medförde mycket låga priser och därmed ett för SCAs kraftlinerrörelse mycket otillfredsställande resultat. SCA kunde emellertid öka sina leveranser med 30 %. Detta medförde att färdigvarulagen minskade samtidigt som kapaciteten kunde utnyttjas i tillfredsställande omfattning.

De hel- och delägda wellpappföretagen spelade en viktig roll för avsättningen. Drygt 25 % av SCAs kraftlinerleveranser gick till hel- och delägda företag.

Kostnadsutvecklingen i Sverige hade under de senaste åren medfört, att konkurrensläget gentemot amerikanska tillverkare försämrats. Devalveringen av den svenska kronan under 1977 återställde i stort sett konkurrenskraften. Den sänkning av dollarkursen som sedan skett har ånyo försämrat läget för de svenska tillverkarna.

Under flera år fram till och med 1973 ökade efterfrågan på wellpapp och därmed kraftliner trendmässigt med mer än 5 %. Sedan dess har den årliga efterfrågeökningen understigit 5 % men dock varit större än för de flesta andra papperssorter. Den relativt goda efterfrågeutvecklingen för kraftliner väntas bestå.

För 1978 förutses ökade leveranser. Om prisförbättringar kan uppnås är i hög grad beroende av utvecklingen på den amerikanska wellpapp- och kraftlinermarknaden, liksom av relationen mellan dollarn och den svenska kronan.

Efterfrågan på wellpapp i USA väntas öka under 1978. Om så blir fallet bör detta leda till ökade leveranser av kraftliner på den amerikanska marknaden och därmed ett lägre utbud av amerikansk liner i Europa.

Division
Tryckpapper

Omsättning: 577 (f å 544) Mkr
Antal anställda: 1.101 (1.114)
Tillverkningsenheter: Ortvikens pappersbruk
(tidningspapper) och Matfors pappersbruk
(trähaltiga tryckpapper).

Tidningspapper

Vid Ortvikens pappersbruk tillverkas standard tidningspapper i 48,8 och 45 grams vikt för högtryck och offsettryck. En successiv övergång till enbart 45 grams papper pågår. Syftet med denna är att minska förbrukningen av ved och energi. Målet är att Ortvikens hela produktion vid utgången av 70-talet skall utgöras av 45 grams papper.

Tidningspapperskonsumtionen avspeglar i hög grad växlingarna i den ekonomiska tillväxten. Det var därför naturligt att konsumtionen av tidningspapper i USA ökade under 1977. Tidningspappersbruken i USA och Kanada fick härigenom ett högt kapacitetsutnyttjande. Även i Västeuropa skedde en viss konsumtionsökning. Detta ledde dock inte till ökade leveranser, eftersom tidningarna vid årets början i allmänhet hade stora lager. Den svenska konsumtionen av tidningspapper minskade med några procent. Eftersom betydande ny tillverkningskapacitet togs i bruk i Sverige och Finland blev stora produktionsbegränsningar nödvändiga. Ortvikens kapacitet utnyttjades till knappt 75 %.

Tryckpappersdivisionen levererar papper till mer än ett 100-tal dagstidningar — på bilden t.h. ett axplock.

nadsföres under namnet Nordliner och skeppas över SCA Shippings terminal i Umeå.

Västeuropa inklusive Skandinavien är huvudmarknaden. Hit går ca 85 % av SCAs produktion i Munksund och Obbola. Västeuropa är för sin försörjning med kraftliner beroende av viss import, huvudsakligen från USA och Kanada. Av Västeuropas konsumtion av kraftliner under 1977, ca 2,3 milj ton, importerades sålunda ca 0,8 milj ton. Konsumtionen i USA och Kanada uppgick till ca 12,0 milj ton, medan produktionen där var ca 13,4 milj ton. Nordamerika hade således en exportkapacitet förra året om ca 1,4 milj ton. Härav gick ca 0,7 milj ton till Väst-Europa.

Priset i Västeuropa påverkas starkt av efterfrågevariationer i USA. I tider med låg efterfrågan strävar de amerikanska tillverkarna efter att placera sina överskottskvantiteter på marknader utanför hemmamarknaden bl a på Västeuropa. Detta får till följd att kraftlinerpriserna på dessa marknader utsätts för press. Detta förhållande rådde under 1977 och medförde mycket låga priser och därmed ett för SCAs kraftlinerrörelse mycket otillfredsställande resultat. SCA kunde emellertid öka sina leveranser med 30 %. Detta medförde att färdisvarulagren minskade samtidigt som kapaciteten kunde utnyttjas i tillfredsställande omfattning.

De hel- och delägda wellpappföretagen spelade en viktig roll för avsättningen. Drygt 25 % av SCAs kraftlinerleveranser gick till hel- och delägda företag.

Kostnadsutvecklingen i Sverige hade under de senaste åren medfört, att konkurrensläget gentemot amerikanska tillverkare försämrats. Devalveringen av den svenska kronan under 1977 återställde i stort sett konkurrenskraften. Den sänkning av dollarkursen som sedan skett har ånyo försämrat läget för de svenska tillverkarna.

Under flera år fram till och med 1973 ökade efterfrågan på wellpapp och därmed kraftliner trendmässigt med mer än 5 %. Sedan dess har den årliga efterfrågeökningen understigit 5 % men dock varit större än för de flesta andra papperssorter. Den relativt goda efterfrågeutvecklingen för kraftliner väntas bestå.

För 1978 förutses ökade leveranser. Om prisförbättringar kan uppnås är i hög grad beroende av utvecklingen på den amerikanska wellpapp- och kraftlinermarknaden, liksom av relationen mellan dollarn och den svenska kronan.

Efterfrågan på wellpapp i USA väntas öka under 1978. Om så blir fallet bör detta leda till ökade leveranser av kraftliner på den amerikanska marknaden och därmed ett lägre utbud av amerikansk liner i Europa.

Division Tryckpapper

Omsättning: 577 (f å 544) Mkr

Antal anställda: 1.101 (1.114)

Tillverkningsenheter: Ortvikens pappersbruk (tidningspapper) och Matfors pappersbruk (tråhaltiga tryckpapper).

Tidningspapper

Vid Ortvikens pappersbruk tillverkas standard tidningspapper i 48,8 och 45 grams vikt för högtryck och offsettryck. En successiv övergång till enbart 45 grams papper pågår. Syftet med denna är att minska förbrukningen av ved och energi. Målet är att Ortvikens hela produktion vid utgången av 70-talet skall utgöras av 45 grams papper.

Tidningspapperskonsumtionen avspeglar i hög grad växlingarna i den ekonomiska tillväxten. Det var därför naturligt att konsumtionen av tidningspapper i USA ökade under 1977. Tidningspappersbruken i USA och Kanada fick härigenom ett högt kapacitetsutnyttjande. Även i Västeuropa skedde en viss konsumtionsökning. Detta ledde dock inte till ökade leveranser, eftersom tidningarna vid årets början i allmänhet hade stora lager. Den svenska konsumtionen av tidningspapper minskade med några procent. Eftersom betydande ny tillverkningskapacitet togs i bruk i Sverige och Finland blev stora produktionsbegränsningar nödvändiga. Ortvikens kapacitet utnyttjades till knappt 75 %.

Tryckpappersdivisionen levererar papper till mer än ett 100-tal dagstidningar — på bilden t.h. ett axplock.

an gedood

van b

BERLINGSKE TIDENDE

Vi blive til vi ha

DER TAGES SPIEGEL

ISRAELISCHE TANG RONDOM FATAH-LAND

31 circoscription

3 PAGES SPECIALES

Abendblau

Druckindustrie en bald der still?

SUNDSVALLS TIDNING

Frankfurter Rundschau

Göteborgs-Posten

L'AURORE

POLITIKEN

Tre børn døde af hjerne- sygdom

DE LA VERITE

norlands största c

NSD

Avtalet är för 850.000

De Telegraaf

DE GELDERLANDER

The Daily Telegraph

WELL FINISH THE JOB SAY ISRAELIS

Firm guarantees sought from U.N

EXPRESS

Was she being shadowed? Police theory in hunt for girl's attacker

Norrbottens KURIRER

SAKNAD FAMILJ

LÄNSTIDNING

Västerbottens-

DIARIO POPULAR

QUERDA NÃO RECUA

L DE NOTICIAS

MAIORIA PRESIDENCIAL

PERSEGUIDA

Diário de L

PROGRESSÃO DA NUMA FRANÇA

Västerb Folkbla

DOMEN

Omkring en fjärdedel av Ortvikens tidningspapper säljs till de svenska tidningarna, medan tre fjärdedelar går på export, huvudsakligen till olika västeuropeiska länder. Försäljningarna sker i allmänhet i köparlandets valuta. Prisutvecklingen under 1977 blev förhållandevis gynnsam dels genom att prishöjningar kunde uppnås på vissa marknader i början av verksamhetsåret, dels genom att devalveringarna av den svenska kronan ledde till prishöjningar räknat i svenska kronor. Kostnadsökningarna var dock av betydande omfattning. Som följd härav kunde en resultatförsämring inte undvikas. Resultatet blev likväl tillfredsställande.

För att stärka pappersbrukets konkurrenskraft kommer betydande investeringar att genomföras i kvalitets- och produktivitetshöjande syfte under 1978 och 1979. Sålunda kommer en av Ortvikens pappersmaskiner att byggas om för en beräknad kostnad av 40 Mkr. Vidare kommer datorstyrning att installeras i ökad omfattning.

Fortsatta betydande miljöinvesteringar sker i Ortviken. En luftad damm för syresättning av avloppsvatten, kostnadsberäknad till över 30 Mkr, är det viktigaste inslaget i pågående miljöprojekt.

För 1978/1979 förutses en ökad förbrukning av tidningspapper såväl i USA som på Ortvikens huvudmarknader. Ökad konsumtion i USA kommer att medföra ett ytterligare förbättrat kapacitetsutnyttjande i de kanadensiska tidningspappersbruken, vilket i sin tur bör leda till att det kanadensiska utbudet av tid-

ningspapper i Västeuropa och på vissa över-sjöiska marknader minskar. På grund av betydande kapacitetstillskott i Skandinavien såväl 1978 som 1979 kommer emellertid kapacitetsutnyttjandet i de skandinaviska bruken inte att förbättras i någon högre grad. För Ortvikens del antages ett kapacitetsutnyttjande under 1978 av ca 80 %.

Trähaltiga tryckpapper

Vid Matfors pappersbruk tillverkas superkalandrerat journalpapper för veckotidningar, maskinglättat papper för offsettryck samt lätt maskinglättat papper för pocketböcker.

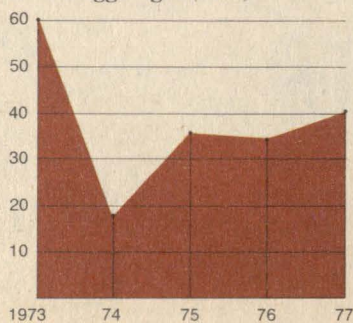
Pappersbrukets marknad är Sverige och övriga Västeuropa. Avsättningsmöjligheterna var bättre under 1977 än under föregående år vilket bl a berodde på att nästan ingen ny produktionskapacitet tillkom. Kapacitetsutnyttjandet i Matfors förbättrades från 80 till 85 %.

Matfors tryckpapper säljs i allmänhet i köparlandets valuta. Devalveringarna av den svenska kronan höjde därför pappersbrukets intäkter i svenska kronor. Härtill kom att smärre prishöjningar kunde genomföras. Detta motverkades emellertid av kostnadshöjningar och resultatet blev i likhet med föregående år otillfredsställande.

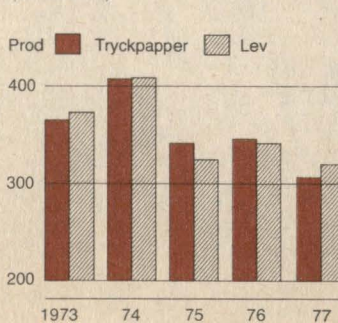
Omfattande åtgärder av teknisk och organisatorisk art har vidtagits för att förbättra lönsamheten. I pappersbruket har investeringar gjorts för att höja kvaliteten. En mer marknadsinriktad organisation har införts. Ett förbättrat resultat förutses för 1978.

Tryckpappersdivisionen

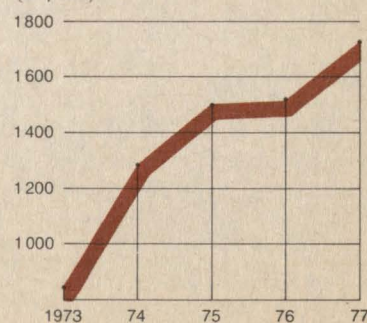
Investeringar i maskiner och anläggningar (Mkr)

Produktion och leveranser (1000 ton)

Tidningspapper, medelpriser (kr/ton)

Division Cellulosa och Kraftpapper

Omsättning: 577 (f å 585) Mkr

Antal anställda: 1.347 (1.611)

Tillverkningsenheter: Wifstavarf/Östrands sulfatfabrik, Wifstavarfs kraftpappersbruk, Östrands klor- och alkalifabrik samt Nyhamns kemiska fabrik.

Cellulosa

Sedan produktionen av oblekt sulfitmassa i Kramfors upphört tillverkas inom SCA endast en massakvalitet nämligen blekt sulfatmassa. Detta sker vid Wifstavarf/Östrands sulfatfabrik. För att komplettera sitt sortiment säljer SCA emellertid massa även från andra tillverkare: blekt sulfatmassa från det amerikanska företaget Crown Zellerbach, blekt och oblekt slipmassa från Bowaters Svenska AB samt — fr o m 1977 — eucalyptusmassa från Cellulose du Maroc.

Massamarknaden var mycket svag under hela 1977 med låg efterfrågan och fallande priser. I svenska kronor begränsades priset i viss mån av devalveringarna av den svenska kronan. Sedan devalveringen i augusti 1977 har dollarn, som är den valuta i vilken massapriserna noteras, på nytt sjunkit i värde.

Leveranserna av massa från Skandinavien och Nordamerika ökade något i förhållande till 1976. Världens lager av avsalumassa reducerades och uppgick vid årsskiftet till 2,2 milj ton, vilket motsvarade 14 % av den potentiella produktionskapaciteten.

Lagerreduktionen berodde emellertid inte bara på en ökning av leveransvolymen utan även på ett fortsatt lågt kapacitetsutnyttjande, särskilt i Skandinavien. Totalt tillverkades i Skandinavien 3,9 milj ton under 1977, vilket motsvarade 67 % av den potentiella produktionskapaciteten.

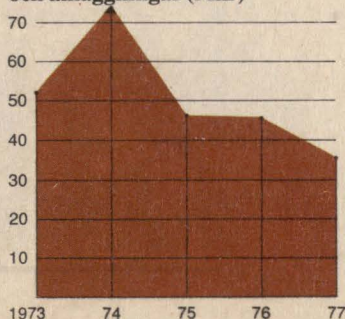
Lönsamheten för SCAs cellulosarörelse blev mycket otillfredsställande.

I början av 1978 råder en tendens till långsam ökning av efterfrågan. Om denna tendens fortsätter kommer de skandinaviska massalagren att vara nere i normal storlek i mitten av året.

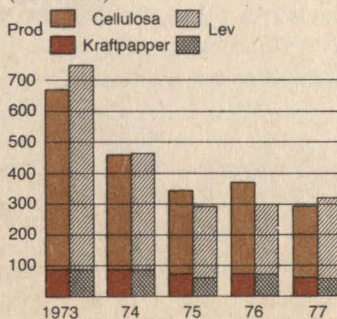
Den nordamerikanska cellulosaindustrin är numera prisledande på den europeiska marknaden. Endast under starkt utpräglade högkonjunkturår, som exempelvis 1973—1974, kan de skandinaviska länderna föra en självständig prispolitik. Eftersom våra kunders alternativ vid köp av massa i allmänhet är att köpa från USA eller Kanada, kan svensk skogsindustri — oavsett vilken faktureringsvaluta som används — inte få mera betalt i svenska kronor än motvärdet av dollarpriset. Frågan om svensk cellulosaindustris konkurrenskraft i framtiden är därför, förutom av kostnadsutvecklingen i Sverige, främst beroende av den svenska kronans värde i förhål-

Cellulosa- och kraftpappersdivisionen

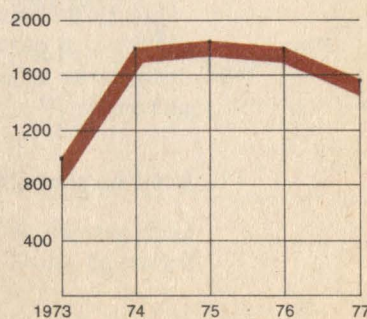
Investeringar i maskiner och anläggningar (Mkr)

Produktion och leveranser (1000 ton)

Cellulosa, medelpriser (kr/ton)
Blekt sulfatmassa

lande till den amerikanska och den kanadensiska dollarn. Enligt SCAs bedömning erfordras, som tidigare nämnts, för närvarande en kurs på USA-dollar av ca kr 5:25 för att svensk cellulosaindustri skall vara konkurrenskraftig.

När driften vid Kramfors sulfitfabrik upphörde den 31 mars 1977 sysselsatte fabriken 266 personer. Av dessa hade vid slutet av 1977 131 fått nya arbeten, 34 sysselsattes i beredningsarbeten, 18 var kvar vid fabriken i rivnings- och städningsarbeten, 26 hade pensionerats och 35 var i arbetsmarknadsutbildning. 22 personer var registrerade som arbetslösa.

Den ersättningsindustri — en kemisk-teknisk industri — som planerats och som skulle givit ett 80-tal arbetstillfällen kommer inte att uppföras. Fortsatta utredningar visade, att fabriken trots lokaliseringstöd skulle ha givit en stor årlig förlust. Arbetet med att söka få till stånd nya arbetstillfällen i Kramfors bedrivs inom ramen för den s k Kramforsgruppen, i vilken statliga och kommunala myndigheter, fackliga organisationer och SCA är representerade. SCA har anslagit ett belopp om 10 Mkr att användas för att bereda ny sysselsättning inom Kramfors-området. Dessa medel disponeras i samråd med Kramforsgruppen. Ett mindre antal nya arbetsplatser har hittills tillkommit.

Kraftpapper

Tillverkningen vid Wifstavarfs pappersbruk omfattar dels säckpapper, dels s k laminatpapper — ett papper som användes vid tillverkning av dekorativa plastlaminatplattor.

Svag efterfrågan och därigenom lågt kapacitetsutnyttjande i förening med i stort sett oförändrade priser och högre kostnader ledde till ett otillfredsställande resultat.

För 1978 förutses en något högre efterfrågan. Fr o m mitten av 1978 kommer divisionen även att marknadsföra s k högtöjbart säckpapper.

Kemiska produkter

Leveranserna av kemiska produkter minskade främst på grund av det svaga läget för den

svenska pappers- och cellulosaindustrin, som är den största förbrukaren av SCAs kemiska produkter. Lönsamheten blev otillfredsställande.

Tillverkningen av en kemisk produkt, teknisk CMC, kommer att avvecklas under sommaren 1978. Anledningen till detta är en stor överkapacitet i världen, som bedöms bli bestående och medföra varaktigt svag lönsamhet.

Utvecklingen under 1978 kommer i hög grad att bli beroende av hur den svenska pappers- och cellulosaindustrin utnyttjar sin kapacitet.

Division Träprodukter

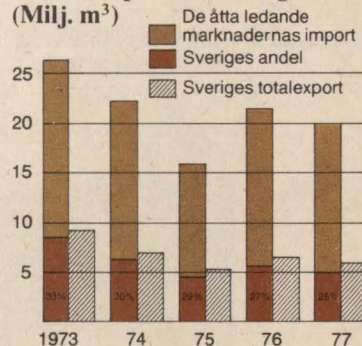
Omsättning: 407 (f å 372) Mkr

Antal anställda: 769 (855)

Tillverkningsenheter: Munksunds, Holmsunds, Lugnviks och Tunadals sågverk.

Svensk sågverksindustri avsätter sedan gammalt huvuddelen av sin exportkvantitet på Västeuropas ledande importmarknader för trävaror nämligen Storbritannien, Västtyskland, Nederländerna, Danmark, Spanien, Frankrike, Belgien och Italien. Under 1977 var trävaruimporten i dessa länder den lägsta under senaste tioårsperiod, om man undantar 1975. Sveriges andel av de åtta ländernas import har under senare år minskat år från år

Västeuropeiska huvudmarknadens import och Sveriges andel (Milj. m³)

såsom framgår av diagram på sidan 12. Av diagrammet framgår också, att denna negativa utveckling inte i tillräcklig grad kunnat motverkas av ökad export till andra marknader. Förbrukningen av trävaror i Sverige har varit tämligen konstant under den senaste femårsperioden.

Den begränsade efterfrågan i Västeuropa ökade självfallet konkurrensen mellan trävaruexportörerna. Ökad produktion av trävaror i Kanada medförde, att kanadensiska exportörer visade stort intresse för de europeiska marknaderna.

Den låga exportvolymen framtvingade produktionsbegränsningar för tredje året i följd. SCA tillverkade totalt 451.000 m³, vilket innebar att produktionsapparaten utnyttjades till ca 85 %. Av tillverkningen levererades omkring 98 %.

I svenska kronor räknat förblev prisnivån i stort sett oförändrad under hela året.

Rörelseresultatet försämrades något men blev ändå tillfredsställande. Även resultatet för det helägda holländska trägrossistföretaget Nederlandsche Houtimport Mij "NEHIM" B.V. blev tillfredsställande.

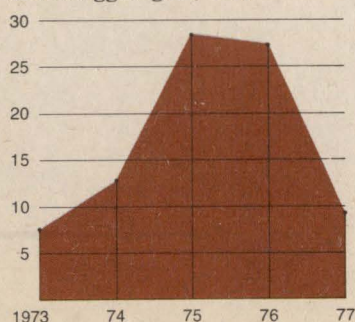
Under första halvåret överflyttades verksamheten vid Wifstavarfs såghus successivt till det under 1976 nyuppförda såghuset i Tunadal. Rationaliseringseffekten av det nya såghuset är betydande. Den sedan länge beslutade nedläggningen av dörrfabriken i Holmsund påbörjades under året. Den sista leveransen äger rum under våren 1978. All personal vid Wifstavarfs såghus och vid dörrfabriken som

så önskat har erhållit befattningar vid andra SCA-enheter.

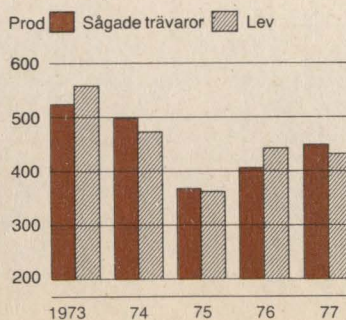
Inför 1978 kan konstateras, att konsumtionen av trävaror sannolikt blir oförändrad på de flesta av svensk sågverksindustris huvudmarknader. På några marknader kan begränsade konsumtionsökningar förutses. Detta kommer att leda till att den svenska sågverksindustrins kapacitet inte heller under 1978 kommer att kunna utnyttjas till fullo.

Träproduktdivisionen

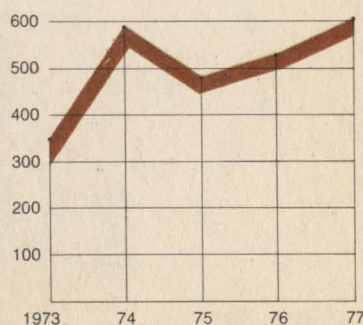
Investeringar i maskiner och anläggningar (Mkr)

Produktion och leveranser (1000 m³)

Trävaror, medelpriser (kr/m³)

Division Skog

Antal anställda: 2.684 (f å 2.782)

Totalt markinnehav: 2,21 milj hektar

därav produktiv skogsmark: 1,70 milj hektar

Under året anskaffades 5,26 (5,35) milj m³ f ub industrivirke (fast mått under bark) för SCAs industri- och för Obbola Linerboard ABs räkning. Kvantiteten fördelade sig enligt följande:

	1977	1976
Avverkning på egen skogsmark	3,01	2,73
Avverkning av inköpta rotposter	0,82	1,19
Inköp av leveransvirke inkl flis	1,43	1,43
	<u>5,26</u>	<u>5,35</u>

Trots produktionsbegränsningar vid industrierna avverkades, främst av sysselsättningsskäl, i det närmaste lika mycket virke i bolagets egen regi som föregående år. Lagersituationen och fortsatta produktionsbegränsningar har emellertid gjort det nödvändigt att sänka avverkningsnivån för 1978. Även 1979 beräknas avverkningarna ligga kvar på en lägre nivå än normalt. Den ökning av industrins virkesbehov som kan bli följden av en eventuell konjunkturuppgång under senare delen av 1978 och under 1979 måste användas för att sänka virkeslagret, som i början av 1978 är större än normalt.

Även under 1977 ökade mekaniseringsgraden. Sälunda avverkades omkring 57 (42) %

Skogsdivisionen

av virket med fällningsmaskiner. Av det fällda virket kvistades och kapades 73 (69) % maskinellt. Denna utveckling kommer att fortsätta. Målet är att mekaniseringen av fällning, kvistning och kapning år 1981 skall ha ökat till ca 85 % vid normal avverkningsvolym på egen skog och inköpta rotposter (ca 4 milj m³ f). Försök pågår att också mekanisera de mest arbetskrävande momenten inom skogsvården nämligen markberedning och plantering.

Inom SCA bedrivs ett intensivt skogsvårdsarbete för att öka produktionen i de egna skogarna. Kostnaderna för skogsvård inklusive gödsling av skogsmark uppgick till 47,9 (39,0) Mkr.

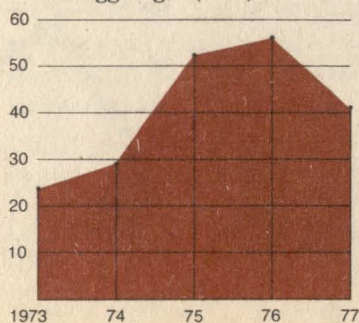
Rörelseresultatet blev tillfredsställande, varvid dock skall beaktas att större uttag än normalt gjordes i de egna skogarna.

Förhandlingarna om leveransvirkespriser inom prisområde I, d v s den del av Norrland från vilken SCA hämtar sitt virke, ledde till prissänkningar för alla virkessortiment. Sålunda sänktes priset för tall- och gransågtimmer med respektive 5 och 6 % och för tall-, gran- och lövmassaved med respektive 13, 14 och 20 %. De nya priserna gäller för perioden 1 september 1977—31 augusti 1978.

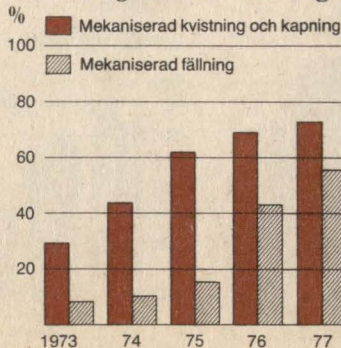
Med början under 1978 kommer divisionen successivt att få en mer decentraliserad organisation, i vilken varje skogsförvaltning blir ett eget resultatområde.

Den 31 januari 1978 överlämnade 1973 års Skogsutredning sitt betänkande till regeringen. Betänkandet kommenteras från SCAs synpunkt på nästa sida. Som framgår av kommentaren ligger skogsvårdsåtgärderna i SCAs skogar på en hög nivå.

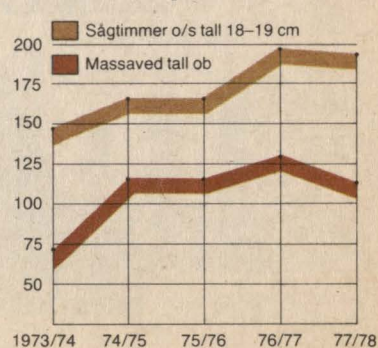
Investeringar i maskiner och anläggningar (Mkr)

Avverkningarnas mekanisering

Leveransvirkespriser (kr/m³ f)

Skogsutredningen

1973 års Skogsutredning, i vilken landshövding Bengt Lyberg varit ordförande, lämnade sitt betänkande i januari 1978.

Skogsutredningen redovisar i betänkandet tre olika skogsproduktionsalternativ. Som utgångspunkt för alla tre förutsätts att bruttoavverkningarna under 1970-talet blir 75 milj m³sk. Detta kan jämföras med en i ett tidigare delbetänkande bedömd volym, 84 milj m³sk.

I samtliga alternativ uppskattar utredningen den högsta möjliga långsiktiga avverkningsnivån efter 1980.

Utredningens tre skogsproduktionsalternativ karaktäriseras av följande.

- **Alternativ 1** beskriver ett skogsbruk liknande det som bedrivits under de senaste decennierna. Enligt detta alternativ skulle möjliggöras en bruttoavverkning av ca 75 milj m³sk per år under en 100 års-period. För skogsindustrin innebär detta att en kapacitet motsvarande dagens skulle kunna utnyttjas till i genomsnitt 85 %.
- **Alternativ 2** beskriver ett skogsbruk med betydligt högre ambitionsnivå än hittills. I förhållande till alternativ 1 förutsätts bl a ökad andel av den snabbväxande contortatallen i Norrland och nordvästra Svealand, kraftigt ökad gödsling samt ökad utdikning av sumpskogar och myrmarker. Ett program enligt detta alternativ skulle möjliggöra en successiv ökning av bruttoavverkningen till 89 milj m³sk per år. Redan under 1980-talet skulle avverkningen kunna öka till 80 milj m³sk. Industrin skulle då kunna utnyttja en kapacitet motsvarande dagens till 90 %. Detta alternativ förordas av utredningen.
- **Alternativ 3** beskriver ett skogsbruk med restriktioner för användning av kemiska bekämpningsmedel, gödsling samt dikning. Detta alternativ skulle leda till att bruttoavverkningen omedelbart måste minskas med 6 milj m³sk per år till 69 milj m³sk. Samtidigt skulle den möjliga avverkningen av barrved minskas med 9 milj m³sk medan lövavverkningen måste ökas med 3 milj

m³sk per år. En avverkning enligt detta alternativ skulle medge att en industrikapacitet motsvarande dagens skulle kunna utnyttjas till endast 75 %. Programmet skulle få omedelbara negativa effekter på sysselsättningen och på exportinkomsterna.

SCA arbetar redan efter ett förhållandevis intensivt skogsbruksprogram inkluderande skogsgödsling, contorta-plantering, genetisk trädförädling m m. Därför är våra virkesuttag också i nivå med utredningens mest intensiva program, alternativ 2. Genom en egen skogstaxering, utförd i nära anslutning till riksskogstaxeringens principer, följer vi regelbundet skogstillståndets förändringar. Den femte taxeringen under en 30-årsperiod har nyligen avslutats. Resultatet av denna visar att virkesförrådet i SCAs skogar är större än någonsin, den genomsnittliga trädstorleken har ökat och andelen tall är större än tidigare, allt faktorer som förbättrar skogsbrukets ekonomiska resultat.

Beträffande uttagen ur skogarna arbetar vi efter principen att så stora årliga uttag skall göras som är möjligt utan att avverkningsnivån i framtiden skall behöva sänkas. Särskilda hänsyn måste tas till nödvändigheten av att utjämna virkestillgången i en skog med mycket ung och mycket gammal skog men med för låg andel medelålders skog. Härigenom begränsas möjligheterna att på kort sikt höja virkesskörden. Detta är ett problem som delas med Sveriges skogsbruk i allmänhet. Möjligheterna att på lång sikt ytterligare öka virkesuttagen ur SCAs skogar är goda. Detta förutsätter emellertid att vårt skogsbruk får arbeta med den höga ambitionsnivå som Skogsutredningen ställt sig bakom och som utredningen konstaterar vara i linje med det allmänt utbredda önskemålet om en ekologisk grundsyn.

SCA Teknik

Omsättning: 39 Mkr

Antal anställda: 164 (175)

SCA Teknik AB bildades 1976. Syftet var att skapa en effektiv organisation för den långsiktiga tekniska utvecklingen inom det skogsindustriella området. Bolaget fungerar också som teknisk stabsenhet för den skogsindustriella strategiska planeringen. SCA Teknik åtar sig uppdrag även för företag utanför SCA-koncernen. Under 1977 svarade sådana uppdrag för 25 % av omsättningen.

Totalt uppgick kostnaderna för forsknings- och utvecklingsverksamheten inom SCA-koncernen till ca 55 Mkr. Härav hänförde sig 25 Mkr till den skogsindustriella rörelsen. I procent av omsättningen för hela koncernen respektive för skog och skogsindustri uppgår forsknings- och utvecklingskostnaderna till 1,2 respektive 1,0 %. Detta innebär att SCAs kostnader för forskning och utveckling ligger i nivå med eller högre än motsvarande kostnader hos de största nordamerikanska företagen med skogsindustri som huvudinriktning.

Den långsiktiga tekniska utvecklingen inom skog och skogsindustri är i första hand inriktad mot att öka industriernas produktivitet, sänka den specifika förbrukningen av vedråvara och energi samt öka användningen av returfiber. Parallellt härmed pågår forskning och utveckling på miljöområdet.

De produktivitetshöjande åtgärderna består för närvarande främst i utveckling av system- och styrningsteknik för produktionsprocesserna. Vissa resultat på detta område marknadsförs även utanför SCA.

Vedförbrukningen per producerad enhet sänks i första hand genom att nya och modifierade produktionsprocesser utvecklas. Som exempel kan nämnas de modifierade termomekaniska massorna, som har rönt ett omfattande internationellt intresse under de senaste åren.

Energiförbrukningen per producerad enhet sänks genom ökad slutning av produktionssystemen och effektivare styrning av processerna. Statliga bidrag har erhållits för utvecklingen

av ett system för energiadministration vid massatillverkning.

Ökad användning av returfiber innebär minskad vedförbrukning per ton producerad färdigvara. Forsknings- och utvecklingsarbetet inom SCA inriktas i första hand på att minska de styrkeförluster som uppstår i samband med att torkad fiber används på nytt.

SCA Teknik gör en aktiv insats i utvecklingsländerna genom att bistå i projektering, igångkörning och ledning av skogsindustriella anläggningar. Det mest betydande uppdraget för närvarande gäller Kameruns första cellulosafabrik.

SCA Shipping

Omsättning: 154 (f å 150) Mkr

Antal anställda: 260 (247)

SCA Transport AB: m/s Tunadal, m/s Holmsund och m/s Munksund om vardera 12.300 ton dw.

SCA Shippings terminaler: Sundsvall, Umeå, Hamburg, Rotterdam, London och Genua.

SCA Trading AB: Inköp av olja och kemikalier samt handels- och mäklarirörelse.

Från de svenska terminalerna utlastades totalt 1,15 (1,20) milj ton, från de utländska terminalerna 1,13 (1,20) milj ton. Av godsmängden i de utländska terminalerna utgjorde externt gods 0,48 (0,55) milj ton eller 43 % av den totala volymen. SCA-fartygen transporterade under året 0,77 (0,78) milj ton.

Ett nytt magasin om 12.200 m² togs under året i bruk i Umeå-terminalen. Magasinet har uppförts av hamnförvaltningen och hyrs på långtidskontrakt av SCA Shipping AB. I London-terminalen uppfördes under året ett nytt magasin om 10.000 m². Vidare har ny lageryta om 13.000 m² kontrakterats med hamnmyndigheterna i London. Utbyggnaden av magasinsskapaciteten får ses mot bakgrunden av att andelen papper successivt ökar.

Två samarbetsavtal träffades under 1977. Det ena innebär, att Mo och Domsjöskogsprodukter till Storbritannien fr o m 1978 levereras via London-terminalen. Det andra

träffades med Mo och Domsjö, Stora Kopparberg och Korsnäs och avser ett samarbete beträffande transport av skogsprodukter till norra Italien, varvid Genua-terminalen kommer att utnyttjas.

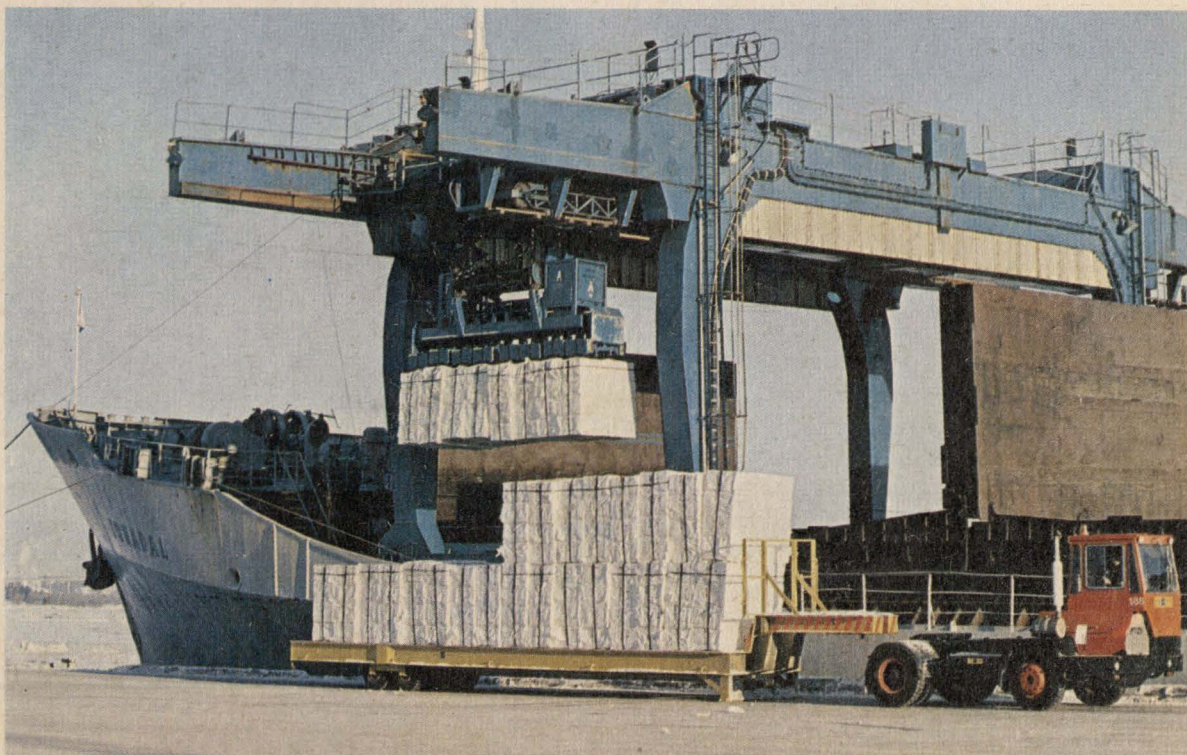
Dotterbolaget SCA Trading AB befraktade 304.000 ton och köpte 521.000 ton olja och kemikalier, huvudsakligen för SCA-koncernens räkning, till ett totalt värde av 180 Mkr.

Rörelseresultatet för SCA Shipping-gruppen blev tillfredsställande. Terminalbolagen och SCA Trading förbättrade sina resultat, medan rederirörelsens resultat något försämrades.

SCA Shippings systemtransporter har i år

varit i drift i tio år. Systemet fungerar väl såväl tekniskt som ekonomiskt. Fartyg och terminaler är i gott skick och väl anpassade till behoven. Fortlöpande analyser har visat, att ingen annan lösning för närvarande skulle vara gynnsammare för SCA ur ekonomisk synvinkel. Den tidpunkt närmar sig emellertid, då det blir nödvändigt att ta ställning till vissa reinvesteringar i de nuvarande fartygen. Av denna anledning kommer ingående analyser av möjliga framtida transportsystem att göras under 1978 i syfte att klarlägga om ett bättre system för SCAs skogsindustriella transporter under 1980-talet skulle kunna utvecklas.

De egna specialfartygens hantering av massa har ytterligare effektiviserats genom övergång till trådbindning av lastenheterna och utveckling av nytt aggregat för lastning och lossning samt transport till och från fartygssidan med terminalvagn.

Arbetsmiljöfondens användning

I anslutning till den s k övervinstdebatten 1974 beslutade regeringen att företagen i bokslutet för 1974 skulle avsätta en del av vinsten till en särskild arbetsmiljöfond. Syftet med denna skulle vara att genom investeringar under åren 1975—1979 förbättra arbetsmiljön och andra förhållanden för de anställda i företagen. Dispositionen av fondmedlen skulle bygga på samråd med de anställdas organisationer. För användning av medel ur fonden krävdes tillstyrkan av en majoritet av de anställdas representanter i skyddskommitté eller företagsnämnd. Slutligt beslut skulle fattas av Arbetsmarknadsstyrelsen.

För moderbolagets del uppgick avsättningen till fastställt högsta belopp, 70 Mkr, vilket inbetalades till ett räntelöst konto i Riksbanken.

Redan under 1974 började förberedelserna för fondmedlens användning. Detta arbete inleddes med att man inom företagets olika verksamhetsområden gjorde en kartläggning av önskvärda arbetsmiljöinvesteringar. Utifrån denna kunde konstateras, att en prioritering mellan olika arbetsplatser och verksamhetsområden måste ske. Med utgångspunkt från motiven för arbetsmiljöfonden förordade en av företagsledningen och de anställda tillsatt projektgrupp att en prioritering skulle ske enligt följande riktlinjer:

- 1) Åtgärder som leder till minskade risker för olycksfall och yrkessjukdomar.
- 2) Åtgärder som förbättrar förhållandena vid arbetsplatser belägna utomhus och där de anställda är utsatta för vädrets växlingar.
- 3) Åtgärder som, utan att vara direkt hänförliga till åtgärder som avses i punkt 1, minskar buller, förbättrar ventilation och belysning.
- 4) Åtgärder som innebär förbättring av sanitära anordningar samt ny- eller ombyggnad av personalmatsalar och omklädningsrum.
- 5) Ny- eller ombyggnad av fritids- eller andra lokaler.

Dessa riktlinjer låg sedan till grund för den fördelning som på industrisidan verkställdes av ca 20 skyddskommittéer och inom Skogsdivisionen av dess divisionsnämnd. Även den särskilda projektgruppen och en facklig referensgrupp inom företaget var engagerade i arbetet, vilket ledde fram till att 69.837.000 kr disponerades. Dessa medel har i huvudsak också använts under åren 1975—1977.

Av de disponerade medlen har 67 % eller ca 46 Mkr använts eller reserverats för investeringar för att minska risken för olycksfall och yrkessjukdomar och för att minska buller samt förbättra ventilation. 20 % eller ca 14 Mkr har använts eller reserverats för förbättring av förhållandena vid arbetsplatser belägna utomhus. Resterande 13 % har använts eller reserverats för ny- eller ombyggnad av personalutrymmen. Eftersom SCAs Sociala Fond och SCAs Personalstiftelse svarar för fritidslokaler o dyl har arbetsmiljöfonden inte använts för sådana ändamål.

Utöver den avsättning till arbetsmiljöfond som gjordes inom moderbolaget avsattes inom Sunds, BÅKAB och Björkå AB totalt 2,4 Mkr och inom Mölnlycke AB, som 1974 inte ingick i SCA-koncernen, 3,2 Mkr.

Förpacknings- företagen

Omsättning: 289 (få 274) Mkr
Rörelseresultat: 36 (23) Mkr
Bundet kapital: 215 (181) Mkr
Räntabilitet: 17 (14) %

SCAs förpackningsföretag består av två helägda dotterbolag, SCA Emballage AB i Sverige och Papeteries Léon Clergeau S.A. (PLC) i Frankrike samt av tre intresseföretag nämligen Colon Emballage A/S i Danmark (50 %), Zewawell AG & Co KG, PWA-Verpackungswerke i Västtyskland (50 %) samt fr o m 1978 Smurfit-SCA B.V. (49 %) med wellpapprörelser i Irland och Storbritannien.

SCA Emballage har två wellpappfabriker, en i Värnamo och en i Järfälla med en sammanlagd kapacitet av 40.000 ton. I Värnamo sker också tillverkning av cellplast som används som insatser i wellpappemballage. Försäljningen stöds av två grossist rörelser, en i Göteborg och en i Stockholm. SCA Emballage har omkring 14 % av den svenska marknaden.

PLC har tre wellpappfabriker, två i Bretagne (Nantes-Chevire och Caradec) och en i Normandie (Gasny) med en sammanlagd kapacitet av ca 95.000 ton samt ett mindre pappersbruk i Pont-Augan i Bretagne, vilket är helt integrerat med Caradec-fabriken. Företaget levererar huvudsakligen till västra Frankrike och Paris-regionen. PLCs andel av den franska marknaden är knappt 5 %. Under 1977 förvärvade PLC 80 % av aktierna i ett annat franskt wellpappföretag, Sofac/Socapa S.A. Genom förvärvet av detta företag, som

har en wellpappfabrik nordost om Bordeaux och en annan söder om Lyon samt ett testlinerbruk, får PLC en bättre täckning av den franska marknaden. Sofac/Socapa har en produktionskapacitet av ca 30.000 ton wellpapp och svarar för knappt 2 % av den franska marknads försörjning med wellpapp.

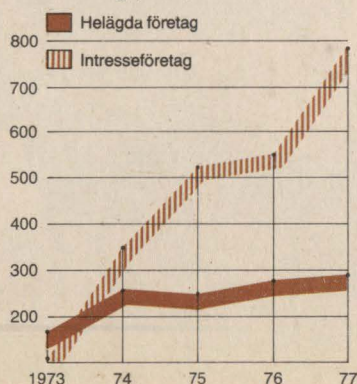
Colon Emballage har wellpappfabriker i Fredericia, Stevnstrup och Glostrup med en sammanlagd kapacitet av ca 80.000 ton samt därutöver cellplasttillverkning och speciell utrustning för tillverkning av exklusiva emballage. Med en marknadsandel av 31 % är Colon Danmarks största wellpappföretag.

Zewawell har egna wellpappfabriker i Minden, Rheinau och Nördlingen, fyra sheetplants (konverteringsanläggningar) samt majoritetsintressen i tre mindre tyska wellpappföretag. Den sammanlagda kapaciteten är ca 235.000 ton. Zewawell är det största av Västtysklands wellpappföretag med en marknadsandel av ca 11 %.

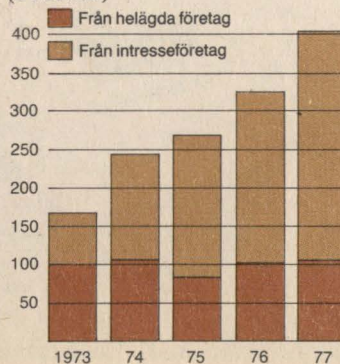
SCA har hittills inte haft något ägarintresse i wellpappindustrin i Storbritannien och på Irland. Under 1978 har emellertid ett avtal träffats mellan SCA och det irländsk/brittiska företaget Jefferson Smurfit Group om ett samarbete i Jefferson Smurfits wellpapprörelse. Denna har överförts till särskilda bolag i Irland och Storbritannien, vilka ägs av ett holdingbolag, Smurfit-SCA B.V., i vilket Jefferson Smurfit Group enligt avtalet skall äga 51 och SCA 49 %. I alla större frågor skall parterna ha lika inflytande. Rörelsen omfattar åtta wellpappfabriker i Irland och Storbritannien med en

Förpackningsföretagen

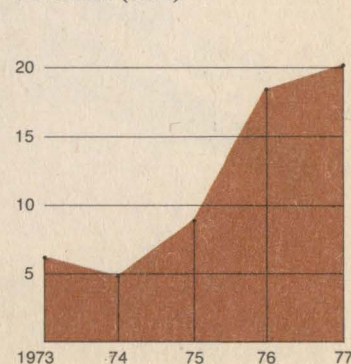
Omsättning (Mkr)

Leveranser wellpapp (1000 ton)

Investeringar i anläggningar och aktier (Mkr)

sammanlagd kapacitet av 160.000 ton och en marknadsandel i Irland av ca 45 % och i Storbritannien av ca 8 %. I gruppen ingår också tre sheet-plants. Huvuddelen av wellpappfabrikernas behov av kraftliner levereras av SCA.

Den västeuropeiska wellpappkonsumtionen ökade under 1977 med i genomsnitt 3 %. I Sverige sjönk konsumtionen emellertid med 2 %. Kapacitetsutnyttjandet i SCAs hel- och delägda wellpappfabriker blev ca 80 %. Prisnivån steg något i Sverige och Danmark, den var oförändrad i Frankrike och sjönk i Tyskland. Lönsamheten blev tillfredsställande.

För 1978 förutses en viss tillväxt av den europeiska wellpappmarknaden, vilket bör medföra ett kapacitetsutnyttjande i nivå med eller något högre än 1977.

Personal

Antal anställda i Sverige och utlandet var:

<i>Sverige</i>	1977	1976
Medeltal anställda	460	453
Antal kommuner	4	4
<i>Utlandet</i>		
Medeltal anställda	615	590
Antal länder	1	1

I löner och ersättningar utbetalades 48,0 (44,4) Mkr. Lag- och avtalsbundna kostnader uppgick till 21,0 (16,6) Mkr.

Ett urval av avancerade förpackningar tillverkade av SCA Emballage AB i wellpapp eller en kombination av wellpapp och sk cellplast.

Mölnlycke- gruppen

Omsättning: 1.364 (f å 1.149) Mkr

Rörelseresultat: 46 (66) Mkr

Bundet kapital: 612 (563) Mkr

Räntabilitet: 8 (13) %

Mölnlycke-gruppen består av åtta divisioner med egna styrelser. Divisionerna är följande: *Konsumentprodukter* med ca 1.600 anställda, tillverkning i fyra länder och en försäljning 1977 av 556 Mkr (produkter för personlig hygien), *Sjukhusprodukter* med ca 1.250 anställda, tillverkning i sex länder och en försäljning av 290 Mkr (engångsprodukter för sjukhus och vårdhem), *Producentvaror* med ca 350 anställda, tillverkning i tre länder och en försäljning av 157 Mkr (mjukpapper, torkmaterial, glasfiberväv och tejp), *Marin* med ca 360 anställda, tillverkning i Sverige och en försäljning av 103 Mkr (fritidsbåtar), *Sytråd* med ca 500 anställda, tillverkning i tre länder och en försäljning av 69 Mkr (sytråd och virkgarn m m), *Melka* med ca 1.500 anställda, tillverkning i tre länder samt legotillverkning och en försäljning av 183 Mkr (skjortor, rockar och fritidsplagg), *Tenson* med ca 170 anställda, tillverkning i Sverige samt legotillverkning och en försäljning av 47 Mkr (sport- och fritidsplagg samt yrkeskläder), *Multidata* med ca 120 anställda och en försäljning av 24 Mkr (systemutveckling, programmering och databearbetning). I ovanstående försäljningssiffror ingår internleveranser till andra divisioner.

Mölnlyckes försäljning steg 1977 med 19 % jämfört med föregående år. De största procentuella försäljningsökningarna redovisades

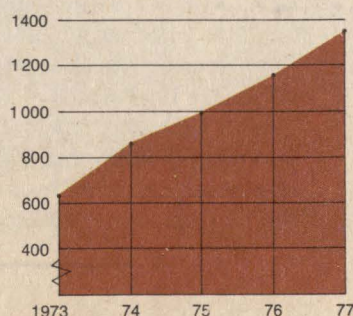
av Tenson, Producentvaror, Sjukhusprodukter och Melka. Rörelseresultatet för gruppen försämrades från 66 till 42 Mkr. Tre förhållanden medverkade till detta. Sålunda medförde en omstrukturering av division Konsumentprodukters verksamhet i Frankrike och Storbritannien betydande engångskostnader. Vidare belastades rörelseresultatet av stora marknadsinvesteringar inom Sjukhus- och Konsumentdivisionerna. Slutligen försämrades Marindivisionens resultat beroende på ökade försäljningssvårigheter till följd av kreditrestriktionerna i Sverige och en alltför stor utbyggnad av den svenska produktionskapaciteten för fritidsbåtar. Om man bortser från de betydande omstrukturingskostnader av engångsnatur som belastat rörelseresultatet blev lönsamheten tillfredsställande för Mölnlycke-gruppen som helhet.

Överkapaciteten inom fritidsbåtsbranschen väntas bestå under överblickbar framtid. Marindivisionen kommer därför att upphöra med tillverkningen i Lysekil. Anläggningen har i början av 1978 överlåtits till en av divisionens underleverantörer, som kommer att flytta sin verksamhet till Lysekil. Huvuddelen av de anställda kan härigenom beredas fortsatt arbete i fabriken.

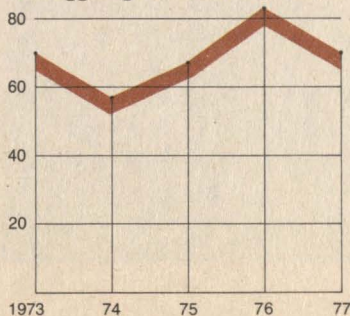
Den genomförda förändringen beräknas medföra en resultatförbättring för Marindivisionen. För övriga divisioner väntas den starka försäljningsökningen fortsätta under 1978. Bl a som en följd av de åtgärder som genomförts under 1977 beräknas resultatet för Mölnlycke-gruppen komma att öka i snabbare takt än omsättningen.

Mölnlycke-gruppen

Omsättning (Mkr)

Investeringar
i anläggningar och aktier (Mkr)

Mölnlycke-gruppens investeringar i anläggningstillgångar uppgick under året till 69,7 (83,1) Mkr.

Under 1970-talet har konkurrensen på de flesta av Mölnlyckes verksamhetsområden skärpts kraftigt. Delvis är detta en följd av den långsammare tillväxten i västvärlden efter 1973. Detta har medfört ett intensivare sökande efter tillväxtniches och flera företag har etablerat sig inom Mölnlyckes huvudområden — hygien och fritid — vilka båda bedöms ha avsevärt högre expansionstakt än de flesta produktområden.

Inom hygiensektorn krävs förutom en mål-inriktad marknadsföring även ett omfattande produktutvecklingsarbete för att bevara och flytta fram positioner på marknaden. Detta kräver i sin tur en ständigt ökande försäljningsvolym för att vara ekonomiskt försvarbart. Den svenska marknaden är ur denna synvinkel alltför liten. Fortsatt tillväxt kan därför endast ske genom etablering på utländska marknader. Detta är ett primärt mål för samtliga divisioner.

Konsumentprodukter

Inom division Konsumentprodukter, där unika produkter inom området personlig hygien utvecklats, har under året en strategiändring genomförts mot bakgrunden av ovanstående. Som ett led i en strävan att snabbt och effektivt kunna introducera nya produkter på betydande marknader har Mölnlycke sökt samarbete med väl etablerade företag med starka säljorganisationer i Storbritannien och Frankrike.

I Storbritannien har Mölnlycke tillsammans med det brittiska företaget Bowater/Scott bildat ett till lika delar ägt företag för tillverkning och försäljning av dambindor och andra av Mölnlyckes konsumentprodukter. Det nya bolaget, Sancell Ltd, har träffat licensavtal med Mölnlycke och distributionsavtal med Bowater/Scott. Sancell får genom avtalet med Bowater/Scott tillgång bl a till detta företags säljkår, 170 personer, för bearbetning av den brittiska marknaden. Genom denna möjlighet till kraftfull marknadsföring förväntas Mölnlyckes konsumentprodukter snabbt få betydande andelar av den brittiska marknaden.

I Frankrike har Mölnlycke genom samarbetsavtal överlåtit tillverkning och försäljning av dambindor och blöjor till det ledande franska företaget på detta produktområde, Béghin-Say S.A., som härigenom blivit Mölnlyckes licenstagare.

Samarbetsavtal förbereds även för andra marknader.

Tillväxtpotentialen i Västeuropa (exklusive Norden) bedöms fortfarande som mycket god och prognoserna pekar på en ökande användning av hygienprodukter för engångsbruk i stället för textila material.

Genom samarbetsavtal i olika former kommer nyetableringar att kunna genomföras utan alltför stora initialkostnader för organisationsuppbyggnad etc. Härigenom kommer tillväxtmöjligheterna att bättre än tidigare tillvaratas samtidigt som risktagandet reduceras. I Norden, där expansionsutrymmet är mindre till följd av att marknaderna redan är högt utvecklade, har division Konsumentprodukter breddat sin verksamhet genom en stark satsning på kemisk-tekniska produkter. Genom att dessa artiklar säljs i samma kanaler som det övriga sortimentet kan sälj- och distributionsarbetet, vars kostnader under senare år stigit kraftigt, samordnas med förbättrad lönsamhet som följd.

Sjukhusprodukter

Marknaden för division Sjukhus karaktäriseras av mycket hög tillväxttakt dels till följd av vårdsektorns utbyggnad i de flesta länder, dels på grund av ökad användning av engångsmaterial i stället för textila flergångsprodukter. Fördelarna med engångsprodukterna är flera: bättre hygien som minskar risken för sjukhusinfektioner, förbättrad ekonomi för sjukhusen samt förbättrad arbetsmiljö för sjukvårdspersonalen. På grund härav bör man räkna med att divisionens snabba expansion fortsätter. För närvarande bearbetas de flesta västeuropeiska marknader sedan divisionen i början av 1978 etablerat verksamhet i Spanien (genom egen organisation) och i Italien (genom agent). Formerna för en fortsatt expansion utanför Europa övervägs för närvarande och marknadsundersökningar pågår.

T-blöjan, som introducerades 1976 har utvecklats till en av Mölnlyckes största försäljningsframgångar inom babysortimentet.

Användningen av engångsmaterial inom sjukvården omfattar i ökande grad skyddsprodukter för personal inom infektionskänsliga områden.

Funktionsriktiga kläder för fritid och sport är huvudprodukter för Tenson — på bilden t h jackor i den sk vildmarkslinjen.

Producentvaror

Även division Producentvaror drar fördel av övergången till engångsmaterial från textila produkter, i detta fall inom avtorkningsområdet, där efterfrågan på kvalificerat engångsmaterial stadigt ökar. Divisionen förvärvade under året rätten till det s k M-Box-systemet, en hållare för hylslösa rullar av papper. Förvärvet medförde även exklusiv tillgång till tillverkningsprocesser. Härigenom har Mölnlycke stärkt sin ställning på marknaden.

Marin

Även om efterfrågan på fritidsbåtar i den storleksklass Mölnlycke marknadsför även i framtiden kommer att variera med konjunktur- och kreditsituationerna bedöms den långsiktiga trenden innebära en stadig tillväxt. Bakgrunden till denna bedömning är bl a den ökade tendensen att förbjuda ytterligare fritidsbebyggelse längs attraktiva kustområden i såväl Sverige som andra länder.

Mölnlyckes satsning på utpräglade familjebåtar med goda seglingsegenskaper svarar väl mot de krav en ökande andel seglingsintresserade ställer. Genom utveckling av en ny motorbåt avser divisionen att även kunna tillgodose behoven hos dem som föredrar denna båttyp.

Medan den svenska marknaden tidigare dominerade försäljningen har utländska marknader nu i allt högre grad kommit att svara för efterfrågan. Denna tendens väntas bestå i framtiden sedan divisionen aktiverat sin marknadsföring utanför Sverige.

Konfektion

Debatten kring europeisk konfektionsindustri har under senare år alltmer kommit att handla om importen från extrema lågprisländer. I den allmänna debatten har andra problem hamnat helt i bakgrunden. Ett sådant är en tilltagande plagiering av framgångsrika modeller. Mölnlyckes divisioner inom konfektionsområdet — Melka och Tenson — arbetar båda med stora modell- och utvecklingsavdelningar för att kunna tillgodose konsumenternas behov och önskemål om funktionella, bekväma och lätt-skötta plagg. Några av dessa plagg har också

blivit stora försäljningsframgångar, vilket i flera fall lett till att modellerna imiterats. Genom att snabbt lansera modellerna på bred internationell bas minimerar Melka och Tenson riskerna att utvecklingsarbetet inte ger skäligen avkastning på insatserna.

De båda konfektionsdivisionerna bearbetar i stor utsträckning marknaderna genom olika kanaler. Tenson säljer högt specialiserade sport- och fritidsplagg företrädesvis genom fackhandeln, medan Melka lanserar ett något bredare sortiment genom varuhus och traditionell konfektionshandel. Marknaderna täcks härigenom effektivt med sortiment som noga avpassats till olika konsumentkategoriers efterfrågekrav.

Sytråd

Sytrådsdivisionen besitter rik erfarenhet från Mölnlyckes textila storhetstid — erfarenheter som efterhand moderniserats och anpassats till nutida krav. Den traditionella bomullstråden har genom utvecklingsarbete och nyinvesteringar i betydande omfattning ersatts av syntettråd. Den produktionsprocess som möjliggjort denna utveckling behärskas idag av enbart ett fåtal tillverkare i världen.

Behovet av att ersätta minskade leveranser av sytråd till konfektionsindustrin har gjort att Mölnlycke upprättat marknadsföringsorganisationer för hushållstråd på en rad utomnordiska marknader. Divisionen har exempelvis etablerat sig på den nordamerikanska marknaden.

Personal

Antal anställda i Sverige och utlandet var:

<i>Sverige</i>	1977	1976
Medeltal anställda	2.137	2.217
Antal kommuner	11	11
<i>Utlandet</i>		
Medeltal anställda	4.009	3.900
Antal länder	12	12

I löner och ersättningar utbetalades 267,0 (239,8) Mkr. Lag- och avtalsbundna kostnader uppgick till 88,0 (75,7) Mkr.

Sunds-gruppen

Omsättning: 394 (f å 377) Mkr
Rörelseresultat: 25 (36) Mkr
Bundet kapital: 264 (252) Mkr
Räntabilitet: 12 (15) %

Tillverkningsenheter: Verkstäder i Sundsvall (cellulosa-, pappers- och stålmaskiner), Örebro (wellpappmaskiner), Helsingborg (plastmaskiner), Malmö (förpackningsmaskiner) samt i Bordeaux, Auximéca S.A. (bl a cellulosa-maskiner), i vilket företag Sunds AB äger 51 %.

För Sunds del innebar 1977 en omsättningsökning i förhållande till 1976. Denna ökning låg i sin helhet på Sundsvalls-verkstaden. Orderstocken vid utgången av 1977 var något större än vid ingången av året. En förskjutning har dock skett mot utrustningar, som inte tillverkas i egna verkstäder utan återförsäljes. Orderstocken motsvarar därför ett lägre kapacitetsutnyttjande i de svenska verkstäderna än vad som varit fallet under de närmast föregående åren. Av årets leveranser gick 81 (72) % till kunder utanför Sverige. Lönsamheten blev tillfredsställande.

Av 1977 års leveranser från Sundsvall kan speciellt nämnas silerier och blekeri till Kymin Oy — Kymmene AB i Finland samt en komplett fiberlinje till Cellulose du Maroc. I båda fallen hade Sunds ansvar inte bara för maskinleveranser utan också för projektering, montering och igångkörning. I MoDos Husum-fabrik installerade Sunds världens största syrgasblekningssteg. Det första exemplaret av Sunds nyutvecklade compactor för buntning

av trådringar levererades till ett spanskt stålverk.

Av Örebro-enhetens leveranser gick 90 % till kunder utanför Sverige med USA och de västeuropeiska industriländerna som huvud-avnämare. Leveranserna från Helsingborg gick uteslutande till den nordiska marknaden. I Malmö dominerade förpackningsmaskinlinjer för wellpapp och försäljningen skedde därför i nära samverkan med SCAs förpackningsföretag. Av Auximécas leveranser, 24,7 Mkr, utgjorde utrustningar baserade på Sundsvalls produktprogram 18,1 Mkr.

Sunds-gruppens investeringar i fastigheter och anläggningar uppgick till 9,3 (24,1) Mkr samt i aktier och patent till 0,1 (6,1) Mkr.

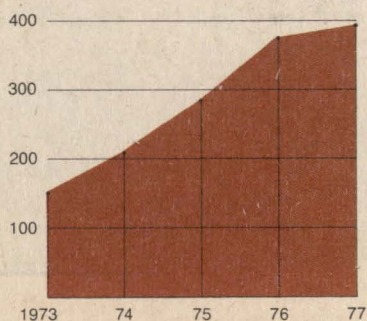
Det aktuella marknadsläget

Sunds kunder inom den skandinaviska och västeuropeiska cellulosa- och pappersindustrin arbetar med lågt kapacitetsutnyttjande och otillfredsställande lönsamhet. Detta har lett till att cellulosa- och pappersindustrin på Sunds huvudmarknader inte bara tvingas avstå från kapacitetsutbyggnader utan också skjuter ersättnings- och rationaliseringsinvesteringar framåt i tiden. I Frankrike har den aviserade planen för omstrukturering av skogsindustrin ännu inte lett till några maskinbeställningar.

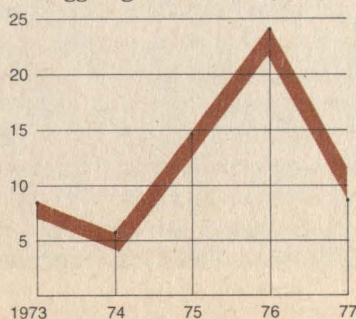
Planerade nya cellulosa-fabriker i utvecklingsländer senareläggs eftersom lönsamhetsbilden försämrats genom ökade investeringskostnader i förening med låga världsmarknadspriser för avsalumassa.

Sunds-gruppen

Omsättning (Mkr)

Investeringar i anläggningar och aktier (Mkr)

För den europeiska och japanska stålindustrin är bilden likartad om man undantar Spanien och Frankrike, där statligt omstruktureringsstöd lett till investeringar.

Även Örebros kundkrets — wellpappindustrin — arbetar i många fall med otillfredsställande kapacitetsutnyttjande. Kapaciteten byggs dock på sina håll ut, främst inom den för Örebro väsentliga USA-marknaden. Även för Malmös förpackningsmaskinlinjer är efterfrågan någorlunda tillfredsställande. Däremot är investeringarna inom den svenska plastindustrin fortfarande låga samtidigt som utbudet av plastmaskiner är vida större än efterfrågan.

Utblick mot 1978/1979

För de projekt för cellulosafabriker, pappers- och stålindustrierna, som nu bedöms bli upphandlade under 1978/1979 måste man räkna med en utomordentligt hård pris- och kreditvillkorskonskurrens. Läget förvärras ytterligare av de handelshinder och finansieringsbarriärer, som i ökad omfattning byggs upp runt om i världen och som försvårar och i vissa fall omöjliggör svensk tillverkning. För de produkter som tillverkas i Örebro har devalueringen av den svenska kronan hittills medfört konkurrensfördelar. Efterfrågan på wellpappmaskiner från Örebro väntas bestå på nuvarande nivå liksom marknaden för förpackningsmaskinlinjer från Malmö men båda verksamheterna möter en ökad priskonkurrens. För plastmaskiner väntas marknaden förbli svag och prisnivån otillfredsställande.

Marknadsutveckling

Tyngdpunkten på investeringarna i nya cellulosafabriker har under 1970-talet förskjutits från de skandinaviska och västeuropeiska marknaderna till östeuropeiska statshandelsländer samt till utvecklingsländer i Latinamerika, Afrika och Asien. I dessa projekt önskar beställaren ofta ett sammanhållet ansvar för fabriksanläggningen, gärna med ett skandinaviskt eller nordamerikanskt skogsföretag som "management consultant" och med ett leverantörskonsortium kompetent att ta ansvaret för leverans av en komplett anläggning. Denna typ av projekt finansieras i inte obetydlig omfattning med leverantörskrediter. Dessutom

tecknar leverantörerna i vissa fall mindre ägarandelar, främst för att därigenom manifesteras sitt förtroende för projektet. För att kunna delta i sådana projekt har Sunds byggt upp avdelningar för anläggningsteknik i Sundsvall, Paris och Wien. Sunds samarbetar i dessa stora projekt dels med andra leverantörer, dels med SCA Teknik.

Finansieringen av projekten kräver ofta viss tillverkning i andra länder. För att möjliggöra den lokala tillverkning, som fransk exportkreditfinansiering kräver, äger Sunds sedan ett antal år aktiemajoriteten i Bordeaux-företaget Auximéca S.A., där en del av maskinutrustningen för cellulosafabriker kan tillverkas.

Försäljningen stöds även genom marknadsinvesteringar. Sunds äger sålunda i Brasilien del i ett verkstadsföretag, där vissa Sunds-utrustningar för wellpapp och balhantering tillverkas. Därigenom möjliggörs försäljning även av svenskbyggda komponenter och maskiner i Latinamerika trots de handelshinder som främst av valutaskäl etablerats runt många marknader i detta område. För att möjliggöra närservice till den amerikanska stålindustrin har Sunds vidare förvärvat del i ett mindre verkstadsföretag i Ohio, USA, nämligen Riise Engineering Co. Som en komplettering till automatisk balhantering, där Sunds idag är ledande på världsmarknaden, har en kanadensisk produktlinje för emballering av rullar i pappersbruk förvärvats under 1977. Dessa utrustningar kommer av marknadsskäl att också i fortsättningen tillverkas i Kanada. Förvärvet av produktlinjen har givit Sunds en sälj- och serviceorganisation i Kanada. En motsvarande organisation är under uppbyggnad även i USA.

Teknisk utveckling

Den grundläggande tanken bakom den tekniska utvecklingen vid Sundsvalls-verkstaden är att Sunds i Sverige skall vidareutveckla sina teknologiskt avancerade egna produkter och produktionsresurser med en ökad inriktning mot pappersteknik. Inom tekniken att framställa kemisk cellulosafabrik satsas idag stora resurser på att utveckla de nya processer och maskinutrustningar för främst tvättning, blekning och avvattning, som 1980-talets kunder kommer att kräva. I Sundsvall uppförs vidare

en provningsanläggning för raffinering och flingtorkning, i vilken det blir möjligt att prova olika vedråvaror och massatyper. En helt ny linje av dubbelskiveraffinörer har utvecklats och marknadsförs redan tillsammans med av SCA Teknik utvecklade termomekaniska processer för främst tidnings- och journalpappersframställning. Inom stålindustrin har Sundsvalls-verkstaden stärkt sin ställning genom att utveckla en tung press för buntning av stålringar.

För att möta en ändrad efterfrågan på världsmarknaden har två nya storlekar av maskiner för flexografiskt tryck och förslutning — en för små och en för mycket stora wellpapplådor — utvecklats i Örebro liksom vissa utrustningar för att underlätta hanteringen i wellpappfabriker. I Malmö har en

helt ny serie av maskiner för automatisk förpackning med wellpapp utvecklats i nära samverkan med SCAs Emballagedivision.

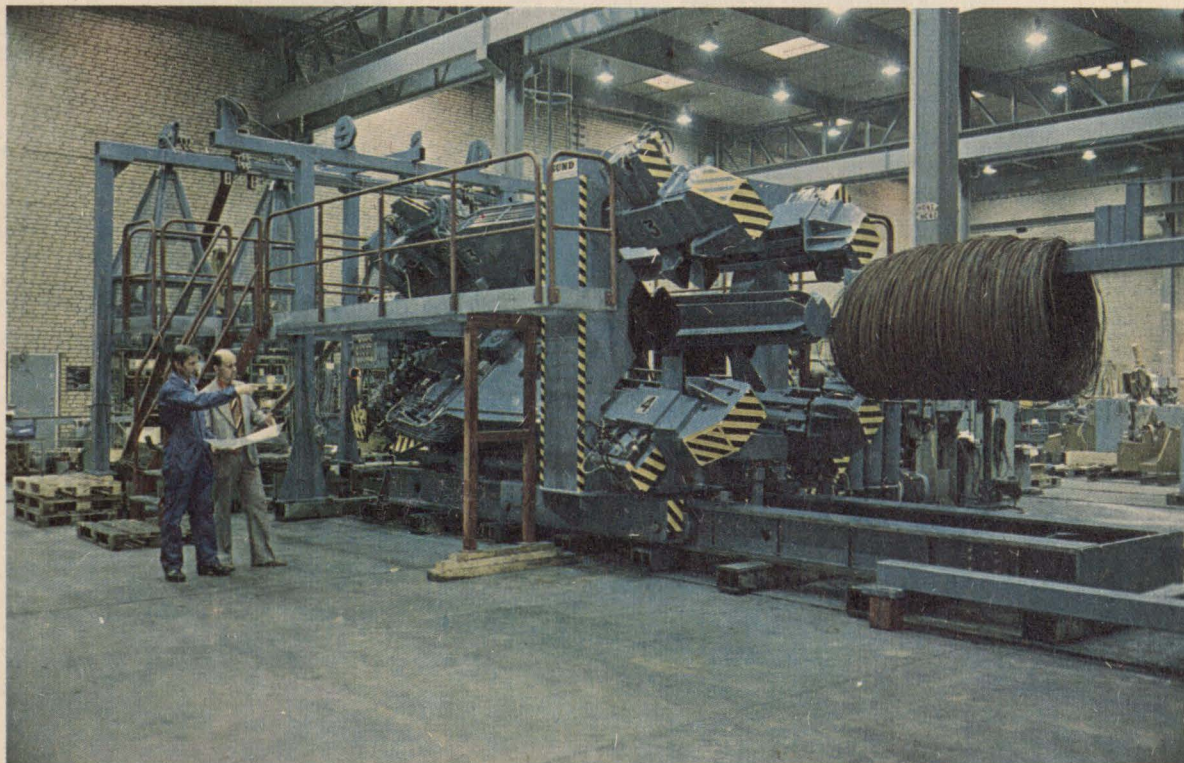
Personal

Antal anställda i Sverige och utlandet var:

<i>Sverige</i>	1977	1976
Medeltal anställda	1.129	1.126
Antal kommuner	4	4
<i>Utlandet</i>		
Medeltal anställda	188	183
Antal länder	8	6

I löner och ersättningar utbetalades 82,1 (75,4) Mkr. Lag- och avtalsbundna kostnader uppgick till 34,0 (27,2) Mkr.

Inom produktlinjen för stålindustrin har Sunds utvecklat en tung press som automatiskt pressar och binder stålringar på ett sätt som minskar transport- och lagringsvolymen samtidigt som hanterbarheten ökar.

Bålforsens Kraft AB

Omsättning: 273 (f å 256) Mkr

Rörelseresultat: 67 (72) Mkr

Bundet kapital: 704 (601) Mkr

Räntabilitet: 13 (14) %

Enheter: 11 egna kraftstationer samt andelar i 29 andra kraftstationer.

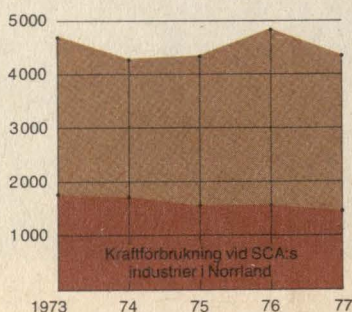
Tillrinningen till de älvar som har betydelse för BÅKAB var inte tillfredsställande under 1977. Vattenkraftproduktionen blev därför lägre än föregående år och därmed även försäljningen till samkörande kraftföretag. Kraftförsäljningen till SCA och övriga industriella kunder sjönk på grund av lägre förbrukning hos dessa. Däremot ökade detaljdistributionen och försäljningen till återdistributörer något. Av kraftomsättningen såldes 2.807 (3.165) GWh eller 64 (65) % till kunder utanför SCA-koncernen. Resultatet blev tillfredsställande.

I början av 1978 var magasinsläget lägre än normalt men dock något bättre än vid föregående årsskifte. Om vattentillgången blir normal, bör rörelseresultatet för 1978 bli inte oväsentligt bättre än för 1977.

Bolagets kraftleveranser till moderbolaget och andra kunder väntas öka såväl under 1978 som på längre sikt. Bolagets outbyggda vattenkraftresurser skulle i förening med andra kraftslag under åtskilliga år kunna tillgodose det bedömda ökade behovet. Avgörande är möjligheterna att erhålla tillstånd till utbyggnad. Ovissheten i detta avseende försvårar för närvarande bolagets långtidsplanering. Vattenkraftutbyggnaderna beräknas dock kunna fortsätta under de närmaste åren med nu förberedda projekt.

Bålforsens Kraft AB BÅKAB

Kraftomsättning (milj kWh)

De totala investeringarna i egna anläggningar och sjöregleringar utgjorde 71 (90) Mkr. De på bolagets andelar i intresseföretag belöpande investeringarna utgjorde sammanlagt 18 (14) Mkr. Byggnadsarbetena för Tåsjö och Hotings kraftstationer i Fjällsjö-älven pågick under hela 1977. Stationerna beräknas kunna tagas i drift under sista kvartalet 1978. Förberedelser för utbyggnader i bl a nedre Ljungan samt för ombyggnad av Sikfors kraftstation i Piteälven pågår.

Under året har bolaget tagit upp ett 20-årigt obligationslån om 75 Mkr.

Kraftomsättning i GWh:

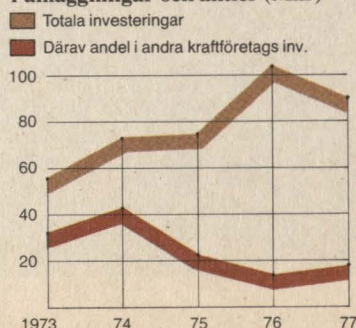
	1977	1976
Energiproduktion i egna kraftstationer samt andels- och ersättningskraft	3.301	3.729
Mottryckskraft vid moderbolagets industrier m m	278	254
Inköp	788	864
	<u>4.367</u>	<u>4.847</u>
Förbrukning vid SCA-koncernens industrier i Norrland	1.448	1.556
Egen detaljdistribution och försäljning till återdistributörer	1.136	1.090
Försäljning till främmande industri- och kraftföretag	1.671	2.075
Överföringsförluster m m	112	126
	<u>4.367</u>	<u>4.847</u>

Personal

Medeltalet anställda var 322 (295) fördelade på 9 (8) kommuner.

I löner och ersättningar utbetalades 22,8 (19,1) Mkr. Lag- och avtalsbundna kostnader uppgick till 9,9 (7,5) Mkr.

Investeringar i anläggningar och aktier (Mkr)

Koncernens resultaträkning

Mkr. Noterna hänvisar till bokslutskommentaren på sid 38—43.

	1977		1976	
Rörelsens intäkter (not 1)				
Fakturerad försäljning	4,597.7		4,152.9	
Övriga intäkter	51.6	4,649.3	23.6	4,176.5
Rörelsens kostnader (not 2)		— 4,099.9		— 3,477.8
Rörelseöverskott		549.4		698.7
Avskrivningar enligt plan (not 3)		— 194.2		— 176.1
Rörelseresultat		355.2		522.6
Finansiella intäkter och kostnader				
Aktieutdelningar	20.9		10.2	
Ränteintäkter	96.5		82.8	
Räntekostnader	— 126.9		— 116.9	
Andra finansiella poster	— 8.5	— 18.0	— 2.2	— 26.1
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader		337.2		496.5
Extraordinära intäkter och kostnader (not 4)				
Resultat på avyttrade anläggnings- tillgångar	24.9		25.5	
Diverse intäkter	2.7		1.4	
Diverse kostnader	— 64.7	— 37.1	— 23.8	3.1
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		300.1		499.6
Bokslutsdispositioner				
Bokföringsmässiga avskrivningar utöver plan (not 5)				
på fastigheter och anläggningar	— 132.1		— 243.0	
på patent, rättigheter m m	— 0.7		— 0.9	
Ianspråktaget från investeringsfond	146.8	14.0	221.8	— 22.1
Ianspråktaget från arbetsmiljöfond för annat än avskrivning		0.1		1.3
Förändring av lagerreserv	— 7.0		— 127.2	
Förändring av reserv för värdereglering	11.0			
Förändring av andra reserver	— 1.6			0.2
Avsättning till investeringsfond	— 128.3		— 161.6	
Avsättning till återanskaffningsfond			— 0.4	
Nedskrivning av aktier			— 0.1	
Nedskrivning av koncerngoodwill	— 0.8		— 8.6	
Resultat före skatt		187.5		181.1
Skatt	— 62.3		— 79.7	
Årets vinst		125.2		101.4
Varav minoritetens andel	— 0.3		— 0.5	
Koncernens andel	124.9		100.9	

Koncernens balansräkning

Mkr. Noterna hänvisar till bokslutskommentaren på sid 38—43.

	1977	1976
TILLGÅNGAR		
Omsättningstillgångar		
Kassa och bank	397.1	350.7
Kortfristiga fordringar		
Medelplaceringar	302.4	421.8
Växelfordringar	51.7	42.1
Kundfordringar	814.5	622.7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	75.7	67.6
Övriga fordringar	111.1	104.1
Förskott till leverantörer	27.6	24.7
	<u>1,383.0</u>	<u>1,283.0</u>
Varulager (not 6)	1,116.5	1,064.9
Avverkningsrätter (not 7)	119.2	138.4
	<u>3,015.8</u>	<u>2,837.0</u>
 Spärrkonton hos Riksbanken		
Investeringsfond för konjunkturutjämning	25.7	26.9
Särskild investeringsfond	—	6.6
Arbetsmiljöfond	14.2	25.1
	<u>39.9</u>	<u>58.6</u>
 Anläggningstillgångar		
Värdepapper och rättigheter (not 8)		
Aktier och andelar	344.6	330.8
Obligationer och andra värdepapper	11.5	10.5
Patent och liknande rättigheter	13.8	11.3
Kraftservitut	76.1	76.1
Koncerngoodwill	3.1	—
	<u>449.1</u>	<u>428.7</u>
Fordringar		
Växelfordringar	24.8	29.7
Andra fordringar ¹⁾	158.6	136.2
Förskott till leverantörer	21.6	14.0
	<u>205.0</u>	<u>179.9</u>
Fastigheter och anläggningar (not 9)		
Pågående anläggningsarbeten	29.8	20.8
Skepp	84.7	82.8
Maskiner och inventarier	2,370.2	2,166.9
Byggnader	774.0	727.6
Mark och övrig fast egendom	678.9	644.8
Anskaffningsvärde	<u>3,937.6</u>	<u>3,642.9</u>
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	<u>-1,395.5</u>	<u>-1,221.0</u>
	<u>2,542.1</u>	<u>2,421.9</u>
	<u>3,196.2</u>	<u>3,030.5</u>
	<u>6,251.9</u>	<u>5,926.1</u>
 Taxeringsvärden		
Byggnader	1,139.0	1,021.7
Mark och övrig fast egendom	1,040.5	1,037.8
	<u>2,179.5</u>	<u>2,059.5</u>
 Ställda panter		
Banktillgodohavanden	0.5	0.9
Fordringar	3.9	4.3
Aktier	113.5	98.1
Rätt till elektrisk kraft	15.5	15.4
Företagsinteckningar	178.0	172.1
Skeppsinteckningar	15.5	15.5
Fastighetsinteckningar	1,021.2	979.0
Rebelånade fastighetsinteckningar	30.2	17.4
	<u>1,378.3</u>	<u>1,302.7</u>

1) Härav balanspost enl lagen med vissa bestämmelser om bokföring av bostadslån m m 189 tkr (föregående år 189 tkr)

SKULDER OCH EGET KAPITAL
SKULDER

1977

1976

Kortfristiga skulder

Skatteskulder	16.5		29.7	
Andra skulder	211.4	227.9	226.7	256.4
Leverantörsskulder	349.5		442.3	
Förskott från kunder	64.2		50.1	
Upplupna kostnader och förut- betalda intäkter	186.1		144.9	
Övriga rörelseskulder	199.8	799.6	168.6	805.9

Långfristiga skulder (not 10)

Kraftverksrörelse, obligationslån	256.8		189.2	
Kraftverksrörelse, andra skulder	158.5	415.3	166.3	355.5
Övrig verksamhet, obligationslån	634.1		634.7	
Övrig verksamhet, andra skulder	424.2		330.0	
Avsatt till pensioner	282.7	1,341.0	253.2	1,217.9
		<u>2,783.8</u>		<u>2,635.7</u>

Obeskattade reserver (not 11)

Lagerreserv	596.8		586.7	
Ackumulerade överavskrivningar	1,268.8		1,139.7	
Investeringsfond för skogsbruk	68.8		62.5	
Investeringsfond för rörelse	230.2		239.1	
Särskild investeringsfond	2.6		7.8	
Arbetsmiljöfond	13.7		24.4	
Lagerinvesteringskonto	125.0		125.0	
Reserv i utlandet	11.5		9.5	
	<u>2,317.4</u>		<u>2,194.7</u>	

Beskattade reserver

Reserv för värdering	50.0		61.0	
----------------------	------	--	------	--

Minoritetsintressen

	<u>6.5</u>		<u>3.3</u>	
--	------------	--	------------	--

EGET KAPITAL (not 12)

Bundet eget kapital

Aktiekapital 6,024,447 aktier å nom. 100 kr	602.4		602.4	
Reservfond	146.6		139.3	
Skuldregleringsfond	90.0		83.1	
Koncernreserv	14.3	853.3	14.7	839.5

Fritt eget kapital

Balanserad vinst	116.0		91.0	
Årets vinst	124.9	240.9	100.9	191.9
		<u>1,094.2</u>		<u>1,031.4</u>
		<u>6,251.9</u>		<u>5,926.1</u>

Ansvarsförbindelser

Diskonterade växlar	43.5		37.4	
Andra förbindelser	218.0		223.2	
	<u>261.5</u>		<u>260.6</u>	

Av koncernens fria egna kapital hänför sig ca 38
Mkr till de utländska koncernbolagen.

Finansierings- och likviditetsanalys

Mkr

FINANSIERING

	Koncernen		Moderbolaget	
	1977	1976	1977	1976
Kassa, bank och medelsplaceringar vid årets början	773	763	610	543
Investeringar				
Långfristiga fordringar	— 25	— 63	—	— 67
Värdepapper	— 63	— 106	— 61	— 89
Anläggningar	— 299	— 420	— 144	— 197
Anläggningar anskaffade genom företagsförvärv	— 45	—	—	—
	<u>— 432</u>	<u>— 589</u>	<u>— 205</u>	<u>— 353</u>
Av rörelsen genererad finansiering				
Resultat före bokslutsdispositioner	+ 300	+ 500	+ 121	+ 318
Korrektion för avskrivningar och andra ej likviditetspåverkande poster	+ 181	+ 151	+ 142	+ 52
Inbetalning på spärrkonto, skatter och utdelning	— 196	— 210	— 145	— 165
Ökning av rörelsekapital exkl likvida medel (se not)	<u>— 287</u>	<u>— 204</u>	<u>— 199</u>	<u>— 126</u>
	<u>— 2</u>	<u>+ 237</u>	<u>— 81</u>	<u>+ 79</u>
Frigjorda medel				
Uttag från spärrkonto	+ 92	+ 157	+ 78	+ 145
Minskning av långfristiga fordringar	—	—	+ 37	—
Avyttring av anläggningar, värdepapper m m	<u>+ 83</u>	<u>+ 86</u>	<u>+ 52</u>	<u>+ 79</u>
	<u>+ 175</u>	<u>+ 243</u>	<u>+ 167</u>	<u>+ 224</u>
Extern finansiering				
Långfristiga skulder	+ 186	+ 119	+ 83	+ 117
Kassa, bank och medelsplaceringar vid årets slut	700	773	574	610

LIKVIDITET

Kassa, bank och medelsplaceringar	700	773	574	610
Kortfristiga fordringar exkl medelsplaceringar	1,081	861	559	446
Beviljade, men ej utnyttjade bankkrediter	138	133	103	105
Summa I	<u>1,919</u>	<u>1,767</u>	<u>1,236</u>	<u>1,161</u>
Kortfristiga skulder	— 1,028	— 1,062	— 437	— 535
Skyldighet att inbetala på spärrkonto i Riksbanken	— 59	— 74	— 52	— 67
Föreslagen utdelning	— 60	— 60	— 60	— 60
Summa II	<u>— 1,147</u>	<u>— 1,196</u>	<u>— 549</u>	<u>— 662</u>
Likviditetskvot (I:II)	1.7	1.5	2.3	1.8
Likviditetssaldo (I-II)	772	571	687	499

Not: Denna post visar likviditetseffekten av förändringar enligt balansräkningen av posterna varulager och avverkningsrätter samt kortfristiga fordringar exkl medelsplaceringar och kortfristiga skulder.

Moderbolagets resultaträkning

Mkr. Noterna hänvisar till bokslutskommentaren på sid 38—43.

	1977		1976	
Rörelsens intäkter				
Fakturerad försäljning	2,333.3		2,150.5	
Övriga intäkter	<u>36.5</u>	2,369.8	<u>7.1</u>	2,157.6
Rörelsens kostnader		<u>-2,116.8</u>		<u>-1,766.3</u>
Rörelseöverskott		253.0		391.3
Avskrivningar enligt plan (not 13)		<u>- 113.4</u>		<u>- 106.5</u>
Rörelseresultat		139.6		284.8
Finansiella intäkter och kostnader (not 14)				
Aktieutdelning från dotterbolag	17.1		18.2	
Aktieutdelning från andra företag	13.5		6.6	
Räntor från dotterbolag	12.4		12.7	
Räntor från övriga	76.0		61.7	
Räntor till dotterbolag	- 12.7		- 6.6	
Räntor till övriga	- 81.8		- 75.1	
Andra finansiella poster	<u>- 7.0</u>	<u>17.5</u>	<u>- 0.1</u>	<u>17.4</u>
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader		157.1		302.2
Extraordinära intäkter och kostnader (not 15)				
Resultat på avyttrade anläggnings- tillgångar	20.8		23.8	
Diverse intäkter	0.4		0.6	
Diverse kostnader	<u>- 57.1</u>	<u>- 35.9</u>	<u>- 9.2</u>	<u>15.2</u>
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		<u>121.2</u>		<u>317.4</u>
Bokslutsdispositioner				
Bokföringsmässiga avskrivningar utöver plan				
på fastigheter och anläggningar	- 67.5		- 127.8	
på patent, rättigheter m m	- 0.5		-	
Ianspråket från investeringsfond	<u>90.8</u>	22.8	<u>132.6</u>	4.8
Ianspråket från arbetsmiljöfond för annat än avskrivning		0.1		1.3
Förändring av lagerreserv	- 5.0		-	89.8
Förändring av internvinstkonto	-		-	0.8
Förändring av delcreditereserv	-		-	3.0
Förändring av reserv för värdereglering	11.0		-	-
Avsättning till investeringsfond	- 112.5		-	145.6
Avsättning till återanskaffningsfond	-		-	0.1
Nedskrivning av aktier	-		-	7.7
Koncernbidrag (not 16)	<u>64.9</u>		<u>45.4</u>	
Resultat före skatt		102.5		123.5
Skatt	- 17.5		- 39.5	
Årets vinst		<u>85.0</u>		<u>84.0</u>

Moderbolagets balansräkning

Mkr. Noterna hänvisar till bokslutskommentaren på sid 38—43.

	1977	1976
TILLGÅNGAR		
Omsättningstillgångar		
Kassa och bank	310.8	252.5
Kortfristiga fordringar		
Medelsplaceringar	262.9	357.2
Fordringar hos dotterbolag	35.6	48.9
Kundfordringar	411.9	305.6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25.8	26.3
Skattefordran	11.6	—
Övriga fordringar	59.3	57.6
Förskott till leverantörer	14.7	8.0
	821.8	803.6
Varulager		
Hel- och halvfabrikat	307.8	357.0
Förbrukningsartiklar	142.1	106.8
Råvaror	239.4	217.6
	689.3	681.4
Avverkningsrätter	119.2	138.4
	1,941.1	1,875.9
Spärrkonton hos Riksbanken		
Investeringsfond för konjunkturutjämning	16.2	14.5
Särskild investeringsfond	—	3.0
Arbetsmiljöfond	13.4	22.9
	29.6	40.4
Anläggningstillgångar		
Värdepapper och rättigheter (not 17)		
Aktier i dotterbolag	285.6	263.9
Kapitaltillskott till dotterbolag	110.0	110.0
Aktier och andelar i andra företag	197.2	195.5
Obligationer och andra värdepapper	11.1	10.2
Patent och liknande rättigheter	—	0.6
Kraftservitut	29.3	29.2
	633.2	609.4
Fordringar		
Fordringar hos dotterbolag	74.0	100.8
Andra fordringar	50.2	60.8
	124.2	161.6
Fastigheter och anläggningar (not 19)		
Pågående anläggningsarbeten	7.0	2.8
Maskiner och inventarier	1,551.6	1,451.9
Byggnader	348.8	337.8
Mark och övrig fast egendom	535.1	519.5
Anskaffningsvärde	2,442.5	2,312.0
Ackumulerade avskrivningar enligt plan	— 884.8	— 775.6
	1,557.7	1,536.4
	2,315.1	2,307.4
	4,285.8	4,223.7
Taxeringsvärden		
Byggnader ¹⁾	817.0	778.0
Mark och övrig fast egendom	924.1	924.5
	1,741.1	1,702.5
¹⁾ Det taxerade byggnadsvärdet innehåller värden för maskiner och inventarier med uppskattningsvis	500.0	460.0
Ställda panter		
Aktier	113.5	97.9
Rätt till elektrisk kraft	15.5	15.4
Företagsinteckningar	115.5	122.0
Fastighetsinteckningar	635.5	649.8
Rebelånade fastighetsinteckningar	9.0	10.3
	889.0	895.4

SKULDER OCH EGET KAPITAL

SKULDER

1977

1976

Kortfristiga skulder

Skulder till dotterbolag	106.1		39.7	
Skatteskulder	—		4.3	
Andra skulder	45.0	151.1	117.0	161.0
Leverantörsskulder	144.3		251.6	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	78.2		58.0	
Övriga rörelseskulder	63.5	286.0	64.0	373.6

Långfristiga skulder (not 20)

Skulder till dotterbolag	122.1		107.5	
Obligationslån	634.1		623.0	
Andra skulder	256.1		216.3	
Avsatt till pensioner	203.6	1,215.9	186.3	1,133.1
		<u>1,653.0</u>		<u>1,667.7</u>

Obeskattade reserver (not 21)

Lagerreserv		422.5		417.5
Ackumulerade överavskrivningar		822.1		758.3
Investeringsfond för skogsbruk		68.1		60.0
Investeringsfond för rörelse		153.2		154.9
Särskild investeringsfond		—		2.6
Arbetsmiljöfond		13.1		22.6
Lagerinvesteringskonto		125.0		125.0
		<u>1,604.0</u>		<u>1,540.9</u>

Beskattade reserver

Reserv för värdering		50.0		61.0
----------------------	--	------	--	------

EGET KAPITAL (not 22)

Bundet eget kapital

Aktiekapital, 6,024,447 aktier				
å nom 100 kr	602.4		602.4	
Reservfond	130.0		130.0	
Skuldregleringsfond	71.5	803.9	71.5	803.9

Fritt eget kapital

Balanserad vinst	89.9		66.2	
Årets vinst	85.0	174.9	84.0	150.2
		<u>978.8</u>		<u>954.1</u>
		<u>4,285.8</u>		<u>4,223.7</u>

Ansvarsförbindelser

Diskonterade växlar	2.4		9.1	
Andra förbindelser	211.3		180.0	
	<u>213.7</u>		<u>189.1</u>	

Pensionsförpliktelser

Pensionsskuld utöver vad som redovisas under "Avsatt till pensioner"

19.4	16.4
------	------

Beloppet täckes helt av kapital i pensionsstiftelse

Innehav av aktier och andelar

MODERBOLAGETS INNEHAV AV AKTIER I DOTTERBOLAG		31.12.1977			31.12.1976		
	Nom. värde	St.	%	Bokfört värde milj kr	St.	%	Bokfört värde milj kr
Svenska dotterbolag med egen rörelse							
Mölnlycke AB 1)	Kr 50	1,420,283	99.7	149.3	1,419,790	99.6	149.2
Bålforsens Kraft AB	Kr 1,000	50,000	100.0	50.0	50,000	100.0	50.0
Sunds AB	Kr 100	100,000	100.0	10.0	100,000	100.0	10.0
SCA Emballage AB	Kr 500	2,000	100.0	2.5	2,000	100.0	2.5
SCA Shipping AB	Kr 100	10,000	100.0	1.0	10,000	100.0	1.0
Förvaltnings AB Aeolus	Kr 500	800	100.0	0.4	800	100.0	0.4
SCA Development AB	Kr 100	500	100.0	0.1	500	100.0	0.1
SCA Teknik AB	Kr 100	500	100.0	0.1	500	100.0	0.1
SCA:s Timmerförvaltning AB	Kr 100	1,000	100.0	0.1	1,000	100.0	0.1
Fastighets AB Framnäsvarf	Kr 1,000	156	100.0	—	156	100.0	—
SCA:s Bostads AB	Kr 100	1,000	100.0	—	1,000	100.0	—
Svenska dotterbolag utan egen rörelse							
Björkä AB	Kr 100	50	100.0	—	50	100.0	—
Holmsunds AB	Kr 100	50	100.0	—	50	100.0	—
Kramfors AB	Kr 100	50	100.0	—	50	100.0	—
Munksunds AB	Kr 100	50	100.0	—	50	100.0	—
SCA Projekt AB	Kr 100	50	100.0	—	50	100.0	—
Skönviks AB	Kr 100	50	100.0	—	50	100.0	—
Svartviks AB	Kr 100	50	100.0	—	50	100.0	—
Wifstavarfs AB	Kr 100	50	100.0	—	50	100.0	—
Utländska dotterbolag							
SCA Beteiligung G.m.b.H. 2)	DM 30,000,000	—	100.0	51.0	—	100.0	35.4
Papeteries Léon Clergeau S.A.	FF 200	86,000	97.2	10.6	86,000	97.2	10.6
Compagnie Européenne d'Industrie Sucrière (CEIS)	FF 100	178,500	85.0	6.3	—	—	—
Nederlandsche Houtimport Maat- schappij "NEHIM" B.V.	Hfl 1,000	2,691	100.0	4.2	2,691	100.0	4.2
Svenska Cellulosa G.m.b.H.	DM 200,000	—	—	—	—	100.0	0.3
Compagnie Belge Svenska Cellulosa S.A.	Bfr 12,000	499	99.8	—	499	99.8	—
SCA Holdings Ltd	£ 1	100,000	100.0	—	100,000	100.0	—
Swedish Cellulose Co. (New York) Inc.	US\$ 100	2,500	100.0	—	2,500	100.0	—
Svenska Cellulosa (France) S.A.	FF 100	20,000	100.0	—	20,000	100.0	—
Svenska Cellulosa Italiana S.r.l.	Lire 500,000	—	100.0	—	—	100.0	—
Svenska Cellulosa Nederland B. V.	Hfl 1,000	10	100.0	—	10	100.0	—
Svenska Cellulosa (Suisse) S.A.	Sfr 1,000	100	100.0	—	100	100.0	—
Svenska Terminal Hamburg G.m.b.H.	DM 5,000	—	2.0	—	—	2.0	—
S:a moderbolagets innehav av ak- tier i dotterbolag				285.6	263.9		

1) SCA skall under 1978 inlösa utestående minoritetsaktier enligt villkoren i avkunnad skiljedom.

2) Bolagets namn var tidigare SCA Verpackungsprodukte G.m.b.H. Kapitalet DM 30,000,000 består av ett andelskapital på DM 3,000,000 samt av ett kapital om DM 27,000,000, som SCA tillskjutit i egenskap av s.k. Stiller Gesellschafter.

KONCERNENS INNEHAV AV AKTIER OCH
ANDELAR I ANDRA FÖRETAG ÄN DOTTER-
BOLAG

			31.12.1977			31.12.1976		
	Nom. värde	St.	%	Bokfört värde milj kr		St.	%	Bokfört värde milj kr
Moderbolaget								
Obbola Linerboard AB	Kr	1,000	75,000	50.0	75.0	75,000	50.0	75.0
AB Bahco	Kr	100	330,457	44.3	68.7	174,470	35.1	41.9
Bergviks Hartsprodukter AB	Kr	100	144,000	48.0	17.2	144,000	48.0	17.3
SPH Chemicals AB	Kr	100	3,450	11.5	—	3,450	11.5	—
Svensk Interkontinental Lufttrafik AB	Kr	100	20,000	1.7	—	6,000	0.5	—
Papierwerke Waldhof-Aschaffenburg A.G.	DM	50	543,471	13.6	21.3	709,417	17.7	45.3
Colon Emballage A/S	Dkr	18,000,000	—	50.0	15.0	—	50.0	15.0
Papelera Navarra, S.A.	Pts	1,000	—	—	—	54,000	10.0	1.0
Övriga aktier och andelar			—	—	—	—	—	—
				197.2				195.5
Mölnlycke AB								
Aussunto OY Lapin Järven Vikerkumpu	Fmk	10	239	—	0.3	239	—	0.3
Confectie Centrum Amsterdam	Hfl	500	40	—	0.2	40	—	0.2
Hydron S.A.R.L.	FF	100	1,020	34.0	0.1	—	—	—
AB Godstrafik & Bilspedition	Kr	100	676	0.2	—	676	0.2	—
Park Avenue Hotel AB	Kr	1,000	105	2.9	—	105	2.9	—
Övriga aktier och andelar			—	—	0.1	—	—	0.1
Bälforsens Kraft AB								
Korsselbränna AB	Kr	100	160,000	50.0	29.0	160,000	50.0	29.0
Stensjöns Kraft AB	Kr	50	220,000	50.0	11.0	220,000	50.0	11.0
Bergeforsens Kraft AB	Kr	1,000	2,160	40.0	6.5	2,160	40.0	6.5
Blåsjöns Kraft AB	Kr	1,000	3,000	25.0	5.1	3,000	25.0	5.1
Hjälta AB	Kr	1,000	3,150	15.0	3.2	3,150	15.0	3.2
Härsele AB	Kr	1,000	2,652	13.3	2.7	2,652	13.3	2.7
Brännälvens Kraft AB	Kr	250	7,639	19.1	1.9	7,639	19.1	1.9
Oskarshamns Kraftgrupp AB	Kr	100	15,000	5.0	1.9	15,000	5.0	1.9
Piteortens Elektriska Distributions AB	Kr	100	12,500	50.0	1.2	12,500	50.0	1.2
Edsele Kraft AB	Kr	100	5,000	50.0	0.5	5,000	50.0	0.5
AB Linjebyggnad	Kr	1,000	270	9.1	—	270	9.1	—
Övriga aktier och andelar			—	—	—	—	—	—
Sunds AB								
Cellucam	FF	200	24,000	3.0	4.0	24,000	3.0	4.0
Sund Emba Curitiba	\$ BRC	1	5,170,000	49.0	1.8	5,170,000	49.0	1.8
Chempack Maschinen Vertriebs G.m.b.H.	DM	100,000	—	33.3	0.2	—	33.3	0.2
Proplan G.m.b.H.	ÖS	25,000	—	25.0	0.1	—	25.0	0.1
Övriga aktier och andelar			—	—	0.1	—	—	—
SCA Shipping AB								
Lunde Varv och Verkstads AB	Kr	100	3,000	30.0	0.3	3,000	30.0	0.3
Sundsvalls Förenade Stuveri AB	Kr	100	900	30.0	—	900	30.0	—
Övriga aktier och andelar			—	—	—	—	—	—
Förvaltnings AB Aeolus								
AB Industrivärden	Kr	50	132,310	4.2	11.4	132,310	4.2	11.4
Investment AB Promotion	Kr	100	18,150	1.9	1.4	18,750	2.0	1.5
Övriga aktier och andelar			—	—	—	—	—	—
SCA Holdings Ltd								
Sancella Ltd	£	1	350,000	50.0	2.5	—	—	—
William Nash Ltd	£	1	10,500	2.6	0.1	—	—	—
SCA Beteiligungen G.m.b.H.								
Zewawell A.G. & Co. K.G., PWA Ver- packungswerke	DM	29,950,000	—	49.9	51.0	—	49.9	51.0
Zewawell A.G.	DM	50	1,000	50.0	0.1	1,000	50.0	0.1
Övriga aktier och andelar			—	—	—	—	—	—
Compagnie Européenne d'Industrie Sucrière (CEIS)								
Béghin-Say S.A.	FF	65	105,000	2.0	9.4	—	—	—
Swedish Cellulose Co. (New York) Inc.								
Riise Engineering Co.	US\$	1	6,020	50.0	1.2	6,020	50.0	1.2
St. Regis Paper Co.	US\$	5	1,000	—	0.1	1,000	—	0.1
S:a koncernens innehav av aktier och andelar					344.6			330.8

Boksluts- kommentar

KONCERNEN REDOVISNINGSPRINCIPER

I koncernen ingår bolag där SCA har mer än hälften av rösterna. Vid upprättande av balansräkningen har förvärvsmetoden använts. Över- respektive undervärden på aktier i dotterbolag anskaffade före 1977 har därvid netto-redovisats under rubriken "Koncernreserv". För aktier i dotterbolag anskaffade under 1977 har övervärdena redovisats som koncerngoodwill. Avskrivning enligt plan har skett på detta värde.

Vid omräkning av utländska dotterbolags anläggningstillgångar, långfristiga skulder och egna kapital har kurserna vid anskaffningstidpunkterna använts och för omsättningstillgångar och kortfristiga skulder balansdagens kurser. Resultaträkningarnas poster har omräknats till genomsnittskurser utom avskrivningarna som omräknats till anskaffningskurser. Differenser som uppkommer genom valutakursförändringar har netto-redovisats under "Andra skulder" för "Övrig verksamhet". Kortfristiga fordringar och såväl kortfristiga som långfristiga skulder i utländsk valuta har redovisats till balansdagskurser. En kvittning av vinster och förluster har skett. Nettoförlusten har redovisats som rörelsekostnad och till den del förlusten är hänförlig till lån delvis som finansiell kostnad, delvis som extraordinär kostnad.

Lagret har värderats till det lägsta av anskaffnings- eller verkligt värde. Inom skog och skogsindustri har hänsyn dessutom tagits till återanskaffningsvärdet. Anskaffningsvärdena är beräknade enligt principen först in — först ut. För hel- och halvfabrikat liksom för moderbolagets inköpta råvaror och bränslen utgör anskaffningsvärdena de genomsnittliga tillverknings- eller anskaffningskostnaderna för året.

Internvinster på löpande mellanhavanden har eliminerats.

Resultat- och balansräkningarna för 1976 har grupperats om för att full jämförbarhet med 1977 skall erhållas.

DEFINITIONER

Fakturerad försäljning

Fakturerad försäljning utgöres av levererade varors fakturavärde exklusive mervärdesskatt och efter avdrag för rabatter och andra intäktsreduktioner.

Schablonskatt

Schablonskatt utgöres av vinst före skatt multiplicerad med en schablonberäknad skattesats. Utgångspunkten för schablonberäkningen av skattesatsen är den faktiska skattesatsen, som för 1973—1975 var 55 %, för 1976 56 % och för 1977 57 %. Hänsyn har därefter tagits till att vissa utdelningar är skattefria

och till skattelindringar i form av investeringsavdrag, förlustavdrag, forskningsavdrag samt Anell-avdrag.

Nettoresultat

Nettoresultatet är beräknat med utgångspunkt från resultatet före extraordinära poster. Från detta resultat har dragits schablonskatt, varefter ej utdelat resultat i intresseföretag efter skatt adderats till resultatet.

Bundet kapital

Genomsnittligt bundet kapital representeras av tillgångarna enligt balansräkningarna med avdrag för rörelseskulder beräknat som ett genomsnitt av värdena vid verksamhetsårets in- och utgång. Bokfört värde på skogsmark har ersatts med ett anskaffningsvärde som beräknats efter 1970 års taxeringsvärde och med tillägg för verkliga anskaffningskostnader därefter. För närvarande är skillnaden mellan bokfört och beräknat anskaffningsvärde på skogsmark inte stor. För aktier har bokförda värden ersatts med verkliga anskaffningsvärden.

Med justerat eget kapital avses synligt eget kapital med tillägg för beskattade reserver, 50 % av obeskattade reserver samt skillnaden mellan anskaffningskostnader och bokförda värden för skogsmark och aktier. Genomsnittligt justerat eget kapital avser genomsnittet av värdena vid verksamhetsårets in- och utgång.

Ej utdelat resultat i intressebolag

I denna post ingår ej utdelade resultat i de bolag där SCA har mer än 25 % av röstetalet och där vinster och förluster är av någon betydelse. För både 1976 och 1977 ingår AB Bahco (fr.o.m. 1.7.1976), Obbola Linerboard AB samt Colon Emballage A/S. För 1977 (fr.o.m. 1 augusti) ingår dessutom Smurfit-SCA B.V.

Räntabilitet

Den nominella räntabiliteten har beräknats. Räntabiliteten på totalkapitalet är beräknad före skatt och är uttryckt som resultatet före finansiella kostnader enligt resultaträkningen i procent av genomsnittligt bundet kapital.

Räntabiliteten på eget kapital är beräknad efter skatt och uttrycks som nettoresultat i procent av genomsnittligt justerat eget kapital.

Soliditet

Justerat eget kapital har satts i förhållande till balansomslutningen, som korrigerats för värdena på aktier och skogsmark enligt ovan under "Bundet kapital".

Likviditet

Med likvida medel avses kassa, bank och medels-

placeringar. Med likviditetssaldo menas skillnaden mellan likvida medel, outnyttjade krediter samt kortfristiga fordringar och kortfristiga skulder samt spärrkontoinsättningsskyldighet.

Vinst per aktie

Nettoreultatet har fördelats på antalet utdelningsberättigade aktier vid bokslutstidpunkterna korrigerade för fondemissionen 1975. Antalet aktier uppgick till 4,581,250 st åren 1973 och 1974 och till 6,024,447 st 1975—1977. Om samtliga utestående konvertibla skuldebrev hade bytts ut mot aktier, skulle antalet aktier ha ökat med 219,246 st åren 1975—1977. Vinsten per aktie skulle då ha blivit:

1975	1976	1977
43	39	28

Inflationens inverkan på bokslutet och beräkningen av vinst per aktie

Koncernens avskrivningar enligt plan på tillgångarnas anskaffningsvärden uppgår till 194 milj. kr (f.å. 176). Om avskrivningarna beräknas på anläggningarnas nuanskaffningsvärden, som framräknats med tillämpande av SCBs index för anläggningstillgångar dock med en viss reducering för den tekniska utvecklingen som nämnda index inte fångar upp, uppgår dessa till 293 milj. kr (f.å. 262). I rörelseresultatet ingår prisstegringsvinster på ingående lager med 50 milj. kr (f.å. 34) före lager- nedskrivningar på grund av lägre verkliga värden än anskaffningskostnader med 26 milj. kr (f.å. 9). Prisstegringsvinsterna är beräknade på det ingående lagrets anskaffnings- eller tillverkningskostnader exklusive internvinster.

Kort- och långfristiga skulder överstiger de monetära tillgångarna (kassa och fordringar) med 764 milj. kr (f.å. 632). Penningvärdeförsämringen, mått som förändringen av konsumentprisindex, uppgår för 1977 till 13.5 % (f.å. 10). Inflationsvinsten på nettoskulden blir därmed 100 milj. kr (f.å. 63).

En inflationskorrigering av resultatet före extraordinära poster får efter ovan nämnda principer följande utseende:

	1977	1976
Resultat enligt resultaträkningen	337	497
Kalkylmässiga meravskrivningar	— 99	— 86
Prisstegringsvinster på lager	— 50	— 34
Inflationsvinst på nettoskuld	+ 100 — 49	+ 63 — 57

	1977	1976
Inflationskorrigerat resultat före extraordinära poster	288	440
Schablonskatt	<u>138</u>	<u>230</u>

	1977	1976
Inflationskorrigerad nettovinst, totalt	150	210
kr/aktie	25	35

NOTER

Not 1

Rörelsens intäkter

Som övrig intäkt redovisas av moderbolaget mottaget statligt lagerstöd per 1976.12.31 med 27.7 milj. kr och per 1977.06.30 med 0.7 milj. kr.

Not 2

Rörelsens kostnader

Prisdifferenser på ingående lager, som tidigare redovisats efter rörelseresultatet, har i år liksom för jämförelseåret inräknats i rörelsens kostnader. Prisdifferensens storlek framgår av avsnittet om "Inflationens inverkan på bokslutet och beräkningen av vinst per aktie".

Not 3

Avskrivningar enligt plan

Avskrivningarna är baserade på tillgångarnas anskaffningsvärden och följande ekonomiska livslängder:

Vattenkraftverk	40 år
Skogsindustrins byggnader och maskiner, värmekraftstationer och eldistributionsanläggningar	20 år
Fartyg	11 år
Skogsbruksmaskiner och övriga mobiler	5 år
Övrig industri, byggnader	33 år
Övrig industri, maskiner	10 år

Om avskrivningarna beräknas på anläggningarnas nuanskaffningsvärden, som framräknats med tillämpande av SCBs index för anläggningstillgångar, ehuru med viss reducering med hänsyn till den tekniska utvecklingen, uppgår dessa till 293 milj. kr (f.å. 262).

Not 4

Extraordinära intäkter och kostnader

Resultat på avyttrade anläggningstillgångar avser i huvudsak moderbolaget, se not 15.

Av "Diverse kostnader" utgör, förutom 49.4 milj. kr som redovisas av moderbolaget i not 15, 6.4 milj. kr extra avgifter för kraft, som Bålforsens Kraft AB:s delägda kraftföretag uttagit för möjliggörande av ökade avskrivningar.

Not 5**Bokföringsmässiga avskrivningar utöver plan**

Avskrivningarna utöver plan har skett med högsta belopp som skattemässigt är medgivna. Specifikationer av avskrivningarna återfinns i noterna 8 och 9.

Motsvarande uppgifter för moderbolaget återfinns i noterna 17 och 19.

Not 6**Varulager**

Lagerreserverna i de olika bolagen uppgår till högsta belopp, som skattemässigt tillåtes enligt huvudregeln eller medeltalsregeln med undantag för Mölnlycke AB i vilket en viss reservupplösning skett.

Not 7**Avverkningsrätter**

Innehavet av avverkningsrätter är värderat till kontraktspriser som genomsnittligt sett icke överstiger verkliga värdet.

Not 8**Värdepapper och rättigheter**

Milj. kr	Aktier andelar	Obl. m.m.	Patent rättigh.	Kraft- servitut	Goodwill	Summa
Ingående balans	330.8	10.5	11.3	76.1		428.7
Investeringar	50.4	1.0	6.5		4.9	62.8
Avyttringar m.m.	-24.9		0.5			-24.4
Planenlig avskrivning			- 3.8		- 1.0	- 4.8
Avskrivning utöver plan			- 0.7			- 0.7
Nedskrivning	-11.7				- 0.8	-12.5
Utgående balans	<u>344.6</u>	<u>11.5</u>	<u>13.8</u>	<u>76.1</u>	<u>3.1</u>	<u>449.1</u>

Investeringar i aktier avser främst moderbolagets förvärv av dels äldre, dels nyemitterade aktier i AB Bahco om sammanlagt 26.8 milj. kr samt av aktier i Béghin-Say med 20.4 milj. kr, via det franska bolaget CEIS som ägs till 85 % av SCA.

Avyttringarna avser i huvudsak PWA-aktier.

Förteckning över innehav av aktier återfinns på sid. 36—37.

Not 9**Fastigheter och anläggningar**

Milj. kr	Pågående anlägg- ningar	Skepp	Maskiner invent.	Bygg- nader	Mark och övrig fast egendom	Summa
Anskaffningsvärde						
Ingående balans	20.8	82.8	2,166.9	727.6	644.8	3,642.9
Investeringar	26.1	2.3	198.1	35.5	37.0	299.0
Försålt utrangerat		- 0.4	- 41.8	- 5.3	- 3.7	- 51.2
Omföringar m.m.	-17.1		47.0	16.2	0.8	46.9
Utgående balans	<u>29.8</u>	<u>84.7</u>	<u>2,370.2</u>	<u>774.0</u>	<u>678.9</u>	<u>3,937.6</u>
Avskrivning enligt plan						
Ingående balans		57.9	821.9	284.0	57.2	1,221.0
Årets avskrivning		7.6	145.9	28.0	7.9	189.4
Försålt utrangerat		- 0.1	- 13.2	- 1.6		- 14.9
Utgående balans		<u>65.4</u>	<u>954.6</u>	<u>310.4</u>	<u>65.1</u>	<u>1,395.5</u>
Planenligt restvärde	<u>29.8</u>	<u>19.3</u>	<u>1,415.6</u>	<u>463.6</u>	<u>613.8</u>	<u>2,542.1</u>
Avskrivning utöver plan						
Ingående balans		23.3	974.7	132.0	9.7	1,139.7
Årets avskrivning		- 6.4	105.9	15.4	17.2	132.1
Försålt utrangerat		- 0.2	- 5.0	2.2		- 3.0
Utgående balans		<u>16.7</u>	<u>1,075.6</u>	<u>149.6</u>	<u>26.9</u>	<u>1,268.8</u>
Bokfört restvärde	<u>29.8</u>	<u>2.6</u>	<u>340.0</u>	<u>314.0</u>	<u>586.9</u>	<u>1,273.3</u>
Total avskrivning föregående år		4.4	340.8	56.1	13.9	415.2

Under 1977 har anläggningsvärdena anpassats till nya lagregler, vilket har medfört förskjutningar av ingående balanserna för anskaffningsvärden, ackumulerade avskrivningar och ackumulerade överavskrivningar. Dessa förändringar har ej påverkat resultatet.

Anskaffningsvärdena för kvarvarande skepp, maskiner och inventarier samt byggnader har för 1977 och 1976 ansetts vara summan av gjorda investeringar under respektive tillgångsslags bedömda ekonomiska livslängd. För BÅKABs kraftverk och Mölnlycke redovisas dock anskaffningsvärden för kvarvarande anläggningar oavsett ålder.

I anskaffningsvärdet för mark och övrig fast egendom ingår under tidigare år gjorda uppskrivningar

med 195 milj. kr vilket belopp ej varit föremål för avskrivning.

Livslängder för olika tillgångsslag framgår av not 3.

Summa "Omföringar m.m." avser i huvudsak anläggningar i företag som förvärvats under året.

Not 10

Långfristiga skulder

I posten "Andra skulder" ingår lån med 43.8 milj. kr som är konvertibla till aktier i moderbolaget.

Uppgifter om dessa lån återfinns i not 20.

Posten "Avsatt till pensioner" fördelar sig på PRI-pensioner med 201.1 milj. kr (f.å. 171.3) och övriga pensioner med 81.6 milj. kr (f.å. 81.9).

Not 11

Investeringsfonder

Milj. kr	Inv.fond för skogs- bruk	Inv.fond för rörelse i Sverige	Inv.fond för rörelse i utl.	Särskild inv.fond	Arbets- miljö- fond
Ingående balans	62.5	236.7	2.4	7.8	24.4
Årets avsättning	43.0	82.5	2.8		
Ianspråktaget	-36.7	-94.0	-0.2	-5.2	-10.7
Utgående balans	68.8	225.2	5.0	2.6	13.7

Not 12

Eget kapital

Milj. kr	Aktie- kapital	Reserv- fond	Skuld- regl.- fond	Koncern- reserv	Disp. medel
Ingående balans	602.4	139.3	83.1	14.7	191.9
Utdelning					-60.3
Fondavsättning m.m.		7.3	6.9	-0.4	-15.6
Årets vinst					124.9
Utgående balans	602.4	146.6	90.0	14.3	240.9

MODERBOLAGET

Not 13

Avskrivningar enligt plan

Om avskrivningarna beräknas på anläggningarnas nuanskaffningsvärden uppgår dessa till 184 milj. kr (f.å. 171).

Not 14

Aktieutdelning

Utdelningsintäkterna härrör i huvudsak från följande företag (milj. kr)

	1977	1976
Dotterbolag		
Bålforsens Kraft AB		
(förhandsutdelning)	5.0	5.0
Mölnlycke AB (förhandsutdelning)	9.6	9.6
Papeteries Léon Clergeau S.A.	0.8	0.6
Nederlandsche Houtimport		
Maatschappij "NEHIM" B.V.	1.3	0.8
Svenska Cellulosa GmbH		
(förhandsutdelning 1,2)	2.1	

Andra företag

	1977	1976
Papierwerke Waldhof- Aschaffenburg AG	6.7	6.2
Papelera Navarra S.A.		0.3
AB Bahco	1.7	
Colon Emballage A/S	1.3	
Obbola Linerboard AB	3.8	

Not 15

Extraordinära intäkter och kostnader

Resultat på avyttring av anläggningstillgångar (milj. kr)

	1977	1976
Aktier och andelar	7.9	10.9
Maskiner, inventarier och byggnader	4.7	2.1
Mark och övrig fast egendom	8.2	10.8

Under "Diverse kostnader" redovisas anteciperade kursförluster på utländska lån med 38.4 milj. kr. Sammanlagt uppgår dessa till 52.4 milj. kr, varav

14.0 milj. kr har ansetts belöpa på året och därför redovisats under "Andra finansiella poster". Nedskrivning av aktier har gjorts i det franska dotterbolaget CEIS med 11 milj. kr. I koncernens resultaträkning har samma nedskrivning gjorts men avser i det fallet CEIS' aktier i Béghin-Say.

Not 17**Värdepapper och rättigheter**

Milj. kr	Aktier i dotterbolag	Kapitaltillskott i dotterbolag	Aktier och andelar i andra företag	Obl. och andra värdepapper	Patent, rättigheter m.m.	Kraftservitut
Ingående balans	263.9	110.0	195.5	10.2	0.6	29.2
Investeringar	33.0		27.3	0.9		0.1
Avyttringar	— 0.3		—24.9			
Avskr. utöver plan					— 0.6	
Nedskrivning	—11.0		— 0.7			
Utgående balans	285.6	110.0	197.2	11.1		29.3

Kapitaltillskott till dotterbolag avser Mölnlycke AB med 50 milj. kr och Sunds AB med 60 milj. kr. Beloppen är avsedda att utgöra ett tillskott av riskvilligt kapital i dessa bolag. Då kapitaltillskotten ej är förknippade med återbetalningsskyldighet så länge bolagen är helägda dotterbolag till SCA, ingen säkerhet ställts eller ränta utfästs, kan de betraktas som eget kapital.

Not 19**Fastigheter och anläggningar**

Milj. kr	Pågående anläggningar	Maskiner invent.	Byggnader	Mark och övrig fast egendom	Summa
Anskaffningsvärde					
Ingående balans	2.8	1,451.9	337.8	519.5	2,312.0
Investeringar	7.0	105.7	11.8	19.3	143.8
Försålt, uttrangerat		— 8.7	— 0.9	— 3.7	— 13.3
Omföringar	—2.8	2.7	0.1		
Utgående balans	7.0	1,551.6	348.8	535.1	2,442.5
Avskrivning enligt plan					
Ingående balans		—554.5	—170.7	— 50.4	—775.6
Årets avskrivning		— 90.7	— 16.1	— 6.5	—113.3
Försålt, uttrangerat		3.7	0.4		4.1
Utgående balans		—641.5	—186.4	— 56.9	—884.8
Planenligt restvärde	7.0	910.1	162.4	478.2	1,557.7
Avskrivning utöver plan					
Ingående balans		—690.4	— 64.9	— 3.0	—758.3
Årets avskrivning		— 57.1	— 3.9	— 6.5	— 67.5
Försålt, uttrangerat		3.4	0.3		3.7
Utgående balans		—744.1	— 68.5	— 9.5	—822.1
Bokfört restvärde	7.0	166.0	93.9	468.7	735.6
Total avskrivning föregående år		203.0	21.4	9.8	234.2

Beträffande anskaffningsvärdena m.m. se not 9.

Not 16**Koncernbidrag**

Mottagna och lämnade koncernbidrag fördelar sig på följande sätt (milj. kr)

	1977	1976
Bålforsens Kraft AB	19.6	13.9
Sunds AB	6.8	1.4
SCA Emballage AB	8.7	7.4
SCA Shipping AB	26.1	21.2
SCA Teknik AB	5.7	
SCA Development AB	—2.0	1.5
	64.9	45.4

Not 18**Lån m.m. till aktieägare m.fl.**

Bolaget svarar för följande före 1973.06.06 lämnade ansvarsförbindelser:

— Borgensförbindelse för styrelseledamot i koncernbolag 40,000 kr.

Not 20

Långfristiga skulder

I posten "Andra skulder" ingår SCAs 7 % konverteringslån 1975/85 med 43.8 milj. kr (f.å. 43.8).

Skuldebrev kan när som helst konverteras till B-aktier i SCA. Konvertering sker till en kurs av 200 kr, innebärande att 4 st skuldebrev på tillsammans nom. 1,000 kr kan bytas mot 5 st nya aktier. Konverteringskursen kan dock komma att omräknas på grund av fondemission eller till följd av vissa andra omständigheter.

Posten "Avsatt till pensioner" fördelar sig på PRI-pensioner med 134.8 milj. kr (f.å. 117.1) och övriga pensioner med 68.8 milj. kr (f.å. 69.2).

Not 21

Investeringsfonder

Milj. kr	Inv.fond för skogs- bruk	Inv.fond för rö- relse	Särskild inv.fond	Arbets- miljö- fond
Ingående balans	60.0	154.9	2.6	22.6
Årets avsättning	43.0	69.5		
Ianspråktaget	—34.9	—43.9	—2.6	—9.5
Överfört till dotterbolag		—27.3		
Utgående balans	<u>68.1</u>	<u>153.2</u>		<u>13.1</u>

Av kvarvarande arbetsmiljöfondsmedel är 1.8 milj. kr avsedda för miljöinvesteringar i Johannedalsfabriken, som 1976 försålles till Norrlands Skogsägares Cellulosa AB, Ncb.

Not 22

Eget kapital

Milj. kr	Aktie- kapital	Reserv- fond	Skuldregl.- fond	Disp. medel
Ingående balans	602.4	130.0	71.5	150.2
Utdelning				—60.3
Årets vinst				85.0
Utgående balans	<u>602.4</u>	<u>130.0</u>	<u>71.5</u>	<u>174.9</u>

Aktiekapitalet består av 6,024,447 st aktier, varav 2,316,757 A-aktier och 3,707,690 B-aktier.

Förslag till vinstdisposition

Koncernens fria egna kapital enligt koncernredovisningen uppgår till 240.9 milj. kr, varav årets vinst är 124.9 milj. kr.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår, att till bolagsstämman förfogande stående medel, utgörande från föregående år balanserade vinstmedel redovisad vinst 1977

89,959,819:68
85,000,000:—
Kronor 174,959,819:68

disponeras så,

att till aktieägarna utdelas 10 kr per aktie
samt att återstående belopp
balanseras.

60,244,470:—
114,715,349:68
Kronor 174,959,819:68

Sundsvall i mars 1978

Sigvard Ando
Tore Daun
Dag Jonsson
Sten Wählin

Tore Browaldh
Kjell Brändström
Per Ekström
Per Lindberg
Bo Rydin
Verkst. dir.

Gunnar Dahlsten
Robert Francke
Holger Rådström

Vår revisionsberättelse beträffande denna årsredovisning har avgivits den 7 april 1978.

C.O.Dahl

Reinh. Geijer

Tore Henckel

Auktoriserade revisorer

Personal och löner

Lagstadgade uppgifter för 1977 avseende personal och löner.

I de kommuner i Sverige där moderbolaget resp. koncernen bedrev verksamhet var antalet anställda i medeltal följande:

Kommuner	Moder- bolaget	Kon- cernen
Falkenberg		295
Gotland		20
Göteborg		358
Helsingborg		143
Härryda		638
Höganäs		30
Järfälla		154
Kalix	196	196
Karlskrona		124
Kramfors	183	183
Krokom		6
Lycksele	232	247
Lysekil		139
Luleå	160	160
Malmö		33
Mariestad		100
Mölnadal		277
Nordanstig		12
Piteå	791	798
Ragunda		36
Skellefteå	106	106
Sollefteå	149	155
Stockholm		12
Strömsund	228	243
Sundsvall	2,337	3,676
Timrå	1,145	1,162
Umeå	174	174
Varberg		142
Vilhelmina	138	138
Värnamo		283
Åmål		29
Ånge	183	183
Örebro		195
Östersund	544	544
	<u>6,566</u>	<u>10,991</u>

Till anställda i Sverige utbetalades i löner och andra ersättningar 633.2 milj. kr.

I de länder utanför Sverige där koncernen bedrev verksamhet uppgick antalet anställda i medeltal samt utbetalade löner och andra ersättningar till följande:

	Medeltal anställda	Löner och ersättningar (milj. kr)
Belgien	97	6.7
Brasilien	3	0.3
Danmark	258	16.8
England	119	4.1
Finland	1,025	27.5
Frankrike	1,028	42.6
Holland	693	34.5
Irland	28	0.5
Italien	15	0.8
Kanada	5	0.3
Norge	513	30.3
Portugal	954	10.6
Schweiz	17	1.6
Spanien	5	0.3
Tyskland	146	11.7
USA	31	1.4
Österrike	9	0.7
	<u>4,946</u>	<u>190.7</u>

Medeltalet anställda i koncernen uppgick till 15,937 och i löner och ersättningar utbetalades totalt 823.9 milj. kr.

Revisions-berättelse

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för år 1977. Granskningen har utförts enligt god revisionssed.

Moderbolaget

Årsredovisningen är uppgjord enligt aktiebolagslagen.

I denna lag föreskriven särskild förteckning över lån, ställda panter och ansvarsförbindelser har upprättats.

Vi tillstyrker

att resultaträkningen och balansräkningen fastställs,

att vinsten disponeras i enlighet med förslaget i förvaltningsberättelsen samt

att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för år 1977.

Koncernen

Koncernredovisningen är uppgjord enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker att koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen fastställs.

Sundsvall den 7 april 1978

C. O. Dahl

Reinh. Geijer

Auktoriserade revisorer

Tore Henckel

Bolagsstämma

Anmälan m m

Aktieägare, som önskar delta i bolagsstämman, skall

dels vara införd i den av Värdepapperscentralen VPC AB förda aktieboken senast fredagen den 19 maj 1978,

dels anmäla sitt deltagande till SCA senast fredagen den 26 maj 1978 kl 16.00 under adress SCA, 851 88 Sundsvall, eller per telefon 060/15 55 00.

Aktieägare, som låtit förvaltarregistrera sina aktier, måste senast fredagen den 19 maj 1978 inregistrera aktierna i eget namn hos VPC för att äga rätt att delta i stämman.

Utbetalning av utdelning

Som avstämningsdag för den av VPC förda aktieboken och förteckningen över panthavare m fl har styrelsen föreslagit fredagen den 2 juni 1978. Om stämman beslutar enligt förslaget, beräknas utdelningen komma att ut-sändas av VPC fredagen den 9 juni 1978 till dem som på avstämningsdagen är införda i aktieboken eller förteckningen.

Ägare av gammalt aktiebrev kan ej erhålla utdelning förrän aktiebrevet avlämnats för utbyte mot nytt brev och ägaren blivit införd i den av VPC förda aktieboken.

Flerårsöversikt för koncernen

	1972	1973	1974	1975	1976	1977
Resultatposter						
Försäljning	1,656	2,055	2,765	3,588	4,153	4,598
Rörelseöverskott	241	461	911	738	699	549
Avskrivningar enl. plan	123	120	122	157	176	194
Finansiella poster, netto	— 60	— 60	— 41	— 12	— 26	— 18
Resultat före e.o.-poster	58	281	748	569	497	337
E.o.-poster	— 5	22	52	— 12	3	— 37
Resultat före dispositioner och skatter	53	303	800	557	500	300
Balansposter						
Kassa, bank, medelsplaceringar	75	339	701	763	772	700
Övriga oms. tillgångar	896	882	1,281	1,914	2,123	2,356
Anläggningstillgångar	1,994	2,121	2,235	2,768	3,031	3,196
Kortfristiga skulder	447	521	720	969	1,062	1,028
Långfristiga skulder						
inkl. minoritetsandel	1,163	1,227	1,234	1,460	1,577	1,763
Obeskattade reserver	720	902	1,468	1,956	2,195	2,317
Eget kapital inkl. beskattade reserver	635	692	795	1,060	1,092	1,144
Balansomslutning	2,965	3,342	4,217	5,445	5,926	6,252
Relationstal						
Soliditet, %	38	38	40	39	38	38
Räntabilitet på genomsnittligt bundet kap. före skatt	5	13	25	15	13	9
Räntabilitet på genomsnittligt eget kap. efter skatt	3	11	22	13	11	8
Finansieringsanalys						
Investeringar i anläggningar	—158	—242	—204	—347	—420	—299
Investeringar i aktier och långfristiga fordringar samt ökning av anläggningstillgångar vid företagsförvärv	— 8 —166	— 61 —303	—186 —390	—195 —542	—169 —589	—133 —432
Av rörelsen genererad finansiering	69	431	494	93	237	— 2
Spärrkontouttag, avyttring av anläggningar m.m.	31	70	238	175	243	175
Ökning av långfristiga skulder	79	65	9	225	119	186
Nyemissioner	—	—	11	111	—	—
Förändring av kassa, bank och medelsplaceringar	13	263	362	62	10	— 73
Personal						
Medelantal anställda	12,100	11,624	11,146	16,413	16,302	15,937
Löner	387	398	430	668	776	824

Skogsindustrins dollarberoende

av Bo Rydin

Som ett underlag för regeringens näringspolitiska program pågår för närvarande en utredning om svensk skogsindustris situation och framtida förutsättningar. Det är viktigt, att man i detta arbete inser skandinavisk skogsindustris starka beroende av dollarn, både den amerikanska och den kanadensiska, och i underlaget för slutsatser och rekommendationer väver in antaganden om dollarns framtida utveckling i förhållande till den svenska kronan. Görs inte det föreligger stora risker för felbedömningar.

Den skandinaviska skogsindustrins huvudkonkurrenter på den västeuropeiska marknaden är nämligen i dag skogsindustrierna i USA — främst sydstaterna — och Kanada — främst British Columbia. Denna nordamerikanska industri är också för flera produkter prisledande på den europeiska marknaden. Endast under starkt utpräglade högkonjunkturår som exempelvis 1973—1974 kan de skandinaviska länderna föra en självständig prispolitik.

Eftersom våra kunders alternativ vid köp exempelvis av massa i allmänhet är att köpa den från USA eller Kanada, kan vi inte få mera betalt i svenska kronor än motvärdet av dollarpriset.

Kronan försvagades inte

Den svenska kronans värde i förhållande till dollarn är därför av utomordentlig betydelse för svensk skogsindustris lönsamhet.

Utvecklingen under 70-talet, då dollarn uppträtt som en herrelös hund — för att citera en bankman — manar till stor försiktighet med de miljardinvesteringar som är aktuella inom skogsindustrin. 1970, innan den stora oredan på valutaområdet började, var relationen krona/USA-dollar och krona/Kanada-dollar 5:20 respektive 5:00 kr. För närvarande är kurserna 4:69 respektive 4:27 sedan Sverige vid olika tillfällen ändrat sina kursrelationer till omvärlden — nu senast genom att vi bröt oss ur valutaormen.

Under samma tid har lönekostnaden i Sverige ökat med 163 procent medan motsvarande ökning i USA och Kanada stannat vid 81 respektive 123.

Under förutsättning att USA-dollar och Kanada-dollar inte var övervärderade i förhållande till svenska kronan vid periodens början skulle kostnadsutvecklingen i de tre länderna tala för att kronan borde ha försvagats jämfört med USA- och Kanada-dollar. Så har emellertid inte blivit fallet. Erfarenheterna från min egen bransch tyder inte heller på att vår produktionsutveckling under den aktuella perioden på något sätt skulle ha varit förmånligare än den amerikanska. Detta är för övrigt statistiskt belagt för industrin i dess helhet.

Skogsindustrins nuvarande problem har till stor del sin grund i ovan berörda förhållande. Tyvärr skymdes sikten under 1973 och 1974, då vi i stället för en debatt om skogsindustrins framtid i konkurrens med den amerikanska och den kanadensiska fick en debatt om "övervinster", som hade sin grund i att skandinavisk skogsindustri under de aktuella åren tillfälligtvis kunde föra en självständig prispolitik i Västeuropa.

Inom SCA görs vid olika tidpunkter beräkningar av vår konkurrenskraft gentemot USA och andra konkurrentländer. Den senaste beräkningen visar, att vi — vid lika kapacitetsutnyttjande — för närvarande skulle vara konkurrenskraftiga för huvudparten av skogsprodukterna vid en kurs av 5:25 kronor/USA-dollar.

Icke oväntat motsvarar denna kurs rätt väl den kursrelation mellan USA-dollar och krona, vid vilken lönekostnaden inom USAs industri blir lika med den svenska.

Observera därvid att även massavedskostnaden huvudsakligen utgöres av löner. Den initierade vet emellertid att skillnaden i massavedskostnad är större än vad som betingas av skillnaden i lönekostnad vid nuvarande dollarkurs. Den resterande skillnaden beror bl.a. på biologiska och klimatologiska olikheter, som det här skulle föra för långt att gå in på. Vid en dollarkurs av 5:25 kompenseras dock denna av den lägre frakt för slutprodukten till Västeuropa, som vi har jämfört med amerikanska producenter.

Dollarn undervärderad

Från min egen industris horisont kan konstateras, att ingenting talar för att den amerikanska produktiviteten skulle vara lägre än vår. När det gäller amerikansk industri i allmänhet jämfört med svensk industri finns det inte någonting som talar för att vi i Sverige skulle kunna ha en högre lönekostnadsnivå än i USA.

Vi har de flesta yttre faktorer emot oss jämfört med USA. Vi har bl.a. en väsentligt mindre hemmamarknad och vi har ett hårt klimat som kräver speciella kapitalinsatser och därmed minskar löneutrymmet. Dollarn skulle med andra ord vara undervärderad jämfört med den svenska kronan.

Hur kommer det nu att gå för dollarn? Jag skall här inte våga mig på någon spådom. Förhållandet är självfallet mycket mer komplicerat än kostnadsrelationen Sverige/USA. En väsentlig fråga är givetvis, hur kursrelationerna bestäms. Teoretiskt bör på längre sikt kostnads- och produktivitsutvecklingen inom de olika länderna vara avgörande. Emellertid tycks andra moment spela en väl så stor roll. Jag tänker då på räntedifferenser, spekulationsinslag etc.

Även om jag inte vågar mig på att sia om den framtida dollarkursen skall jag ändå konstatera att det finns en uppenbar risk att USA-dollarn kommer att förbli undervärderad jämfört med den svenska kronan. Erfarenheterna hittills under 1970-talet, då kurssättningen varit fri, tyder också på detta.

För skogsindustrin innebär en sådan utveckling att man bör banta den till främst "dollarokänsliga" produkter. Vissa bedömare kanske anser detta vara en riktig politik även från andra utgångspunkter. L. M. Ericssons framgångar under det senaste året har gett näring åt tankar att vi framför allt skall satsa på s.k. geniindustrier.

Det finns anledning att dämpa övertron på att detta skulle lösa våra problem. Även i andra länder finns det geniindustrier men Sverige torde knappast kunna klara sin sysselsättning utan en betydande basindustri. Vad särskilt skogsindustrin beträffar bör man dessutom komma ihåg att denna industri svarar för 20 å 25 procent av vår totalexport och ger ett ännu

större bidrag till bytesbalansen, eftersom skogsindustrins import är relativt liten. Härtill kommer att de regionala problemen i framför allt Norrland skulle förvärras, om skogsindustrin minskade i omfattning.

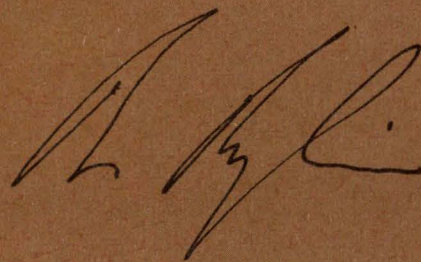
En satsning på skogsindustrin

Om USA-dollarn fortsätter att vara undervärderad kan detta, om än till priset av högre kurser på andra valutor i Sverige, motverkas för Sveriges del om regeringen beslutar sig för att föra en aktiv dollarpolitik. Detta skulle innebära, att den svenska kronan i princip anknyts till USA-dollarn, men vid en högre dollarkurs än i dag.

Korrigeringar får sedan ske i den mån kostnads- och produktivitsutvecklingen blir markant olika i de båda länderna. En sådan politik skulle möjliggöra en bred satsning på skogsindustrin och troligen också på övrig basindustri. Den nuvarande s.k. korgtekniken medger för övrigt en rad mellanlösningar t.ex. genom att USA-dollarn och inte minst Kanada-dollarn ges ökad vikt i korgen. (Kanada-dollarns vikt i korgen är nu bara 1,2 procent.)

Till sist skall påpekas, att jag är väl medveten om att jag här gjort mig skyldig till mycket starka förenklingar men huvudsyftet har varit att fästa uppmärksamheten hos dem som försöker få fram ett s.k. näringspolitiskt program för skogsindustrin på den mycket viktiga frågan om vår relation till dollarn.

Vad vi behöver är inte främst en näringspolitik för skogsindustrin, utan en dollarpolitik. I annat fall blir de miljardinvesteringar som är aktuella inom vår bransch alltför riskfyllda.

Ovanstående artikel publicerades i Svenska Dagbladet 1978-01-20

SCA-koncernen

SCA bildades år 1929 som ett holdingbolag för ett tiotal norrländska skogsindustriföretag. Dessa arbetade fram till 1950-talet med i stort sett bibehållen självständighet. Efter hand koncentrerades dock ledningen av den skogsindustriella rörelsen till Sundsvall. Denna omvandlingsprocess slutfördes 1954, då de skogsindustriella dotterföretagen genom fusion uppgick i SCA. Samtidigt bildades dotterbolagen Sunds AB och Bålforsens Kraft AB.

Genom fusionen skapades förutsättningar för en effektiv samordning av verksamheten inom koncernen och en nödvändig strukturrationalisering. Denna har lett till att SCAs produktion av massa, papper och sågade trävaror koncentrerats till stora, internationellt konkurrenskraftiga enheter. Samtidigt har en utveckling skett mot ökad vidareförädling. Huvuddelen av massaproduktionen förädlas nu till papper i form av kraftliner, kraftpapper, tidningspapper och andra trähaltiga tryckpapper. SCAs kraftliner vidareförädlas i stor utsträckning till wellpapp i egna och delägda förpackningsföretag i Sverige och i övriga Västeuropa.

Förvärvet av Mölnlycke AB 1975 innebar att ett nytt steg togs mot ökad vidareförädling samtidigt som en betydande förändring av SCA-koncernens struktur skedde. Av koncernens totala omsättning svarar nu Mölnlycke, BÅKAB, Sunds och förpackningsföretagen gemensamt för närmare 50 % medan den egentliga skogsindustrins andel minskat till drygt 50 %.

Den 27 februari 1978 utgjorde nedanstående företag och stiftelser de 10 största registrerade aktieägarna i SCA efter röstetal.

	Antal aktier	Röstetal i %
AB Industrivärden	600.000	19,40
AB Custos	498.900	12,95
Handelsbankens Pensionsstiftelse	102.834	3,83
Skandia-koncernen	217.189	2,70
Trygg-Hansa-koncernen	200.000	2,51
Allmänna Pensionsfonden		
Fjärde Fondstyrelsen	101.387	1,37
SPP	101.900	1,07
SCAs Personalstiftelse	62.500	1,07
Investment AB Öresund	60.000	1,05
Investment AB Promotion	24.085	0,90

Koncernens industrier

1. Munksunds pappersbruk och sågverk
2. Holmsunds sågverk
3. Lugnviks sågverk
4. Wifstavarf/Östrands sulfatfabrik
Wifstavarfs pappersbruk
Östrands klor- och alkalifabrik
Tunadals sågverk
Ortvikens och Matfors pappersbruk
Nyhamns kemiska fabrik
Sunds AB, Sundsvall
5. SCA Emballage AB, Järfälla
6. Sunds AB, Örebro
7. Mölnlycke Marin, Åmål
8. Mölnlycke Marin, Mariestad
9. Mölnlycke Sytråd, Göteborg
Mölnlycke-Multidata AB, Mölndal
Mölnlycke Sjukhusprodukter, Mölnlycke
Mölnlycke-AB Melka, Askim
Mölnlycke-Pelle Petterson AB, Askim
10. Mölnlycke-Tenson-Produkter AB, Varberg
11. Mölnlycke Konsumentprodukter, Falkenberg
12. Mölnlycke Marin, Höganäs
13. Mölnlycke - Nättraby Bruk AB, Nättraby
14. Mölnlycke Marin, Slite
15. SCA Emballage AB, Värnamo
16. Sunds AB, Helsingborg
17. Sundpama AB, Malmö
18. Mölnlycke, Finland (sjukhus- och konsumentprod.
producentvaror, konfektion, sytråd)
19. Mölnlycke, Norge (konsumentprod.)
20. Mölnlycke, Danmark (sjukhusprod.)
21. Mölnlycke, Eire (sjukhusprod.)
22. Mölnlycke, Nederländerna (sjukhus- och konsument-
prod., producentvaror, konfektion)
23. Mölnlycke, Belgien (sjukhusprod.)
24. Clergeau-koncernen, Frankrike
25. Auximéca S.A., (Sunds AB), Frankrike
26. Mölnlycke, Spanien (sjukhusprodukter)
27. Mölnlycke, Portugal (konfektion)
28. Mölnlycke, USA (sytråd).

Intresseföretag

29. Obbola Linerboard AB (50 %)
30. AB Bahco (44,3 %)
31. Colon Emballage A/S (50 %)
32. Zewawell A G & Co K G (50 %)
33. PWA (12,2 %)
34. Sancell Ltd (50 % genom Mölnlycke AB)
35. Smurfit - SCA B. V. (49 %)
36. Smurfit - SCA B.V. (49 %)
37. Riise Engineering Co. (50 % genom Sunds AB)
38. Sund-Emba S.A. (49 % genom Sunds AB)

Koncernens anläggningar och intressen

SVENSKA CELLULOSA AKTIEBOLAGET SCA • S-85188 SUNDSVALL